

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale i gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXII. Št. 165 (9470)

TRST, četrtek, 15. julija 1976

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

PRED IZVOLITVIJO VODSTVA IN TAJNIKA BODO ODOBRLI POLITIČNI DOKUMENT

Skoraj gotovo bo CK PSI imenoval B. Craxija za novega tajnika stranke

Enrico Manca poudarja obnovitveni pomen premostitve sistema organiziranih struj v stranki

RIM, 14. — Seja CK PSI se še ni zaključila. Po skoraj poldnevni prekinitvi dela so se člani glavnega organa socialistične stranke sestali okoli polnoči, kmalu nato pa jo spet prekinili. Nadaljevala se bo v dopoldanskih urah, po sestankih posameznih komponent.

Na seji so se v bistvu dogovorili, da bo vodstvo PSI šlo 31 članov, vendar bo vsak član CK PSI lahko glasoval samo za 21 imen. V vodstvu bo razmerje med člani parlamenta in nečlani 18 proti 13.

Na jutrišnji, kaže zaključni, seji CK PSI, bo sprejet tudi politični dokument, ki ga pričakujejo tudi druge stranke, saj je prav od razpleta razmer v socialističnih vrstah odvisno, kako se bodo nadaljevali razgovori o sestavi nove vlade.

Skoraj nobenega dvoma ni, pa da bo avtonomist Bettino Craxi imenovan za novega tajnika PSI po odstopu De Martinia. To naj bi bil, če ne bodo nastopila presenečenja zadnjega trenutka, zaključek zadnjega dela seje socialističnega centralnega komiteja, ki uradno zaseda nepretrgoma 24 ur. V resnici ni bilo tako, saj so se «bivše struje», kakor jih imenujejo sedaj, ko so bile razpuščene, zasedale celo popoldne in del večera. Mnogi so se srečanja, predvsem med kandidatom za tajnika stranke Craxijem in drugimi «zgodovinskimi voditelji» PSI.

Za tajniško mesto je bila še druga kandidatura, vendar kaže, da je pogorela v teku enega dne. To naj bi bil Giolitti, za katerega se je ogrevala, med drugim, tudi Lombardjeva levica. Začel se je sistem «vzajemnega izločanja», ki je privedel do kandidature nekdanjega Nennijevga glasnika Craxija.

Kronika srečanj in razprav na seji CK PSI je dolga in zapletena. Prejšnjo noč so na nekem sestanku predlagali Nenniju, naj bi postal «častni predsednik» socialistične stranke, medtem ko naj bi De Martino prevzel predsedstvo centralnega komiteja stranke. Craxi naj bi postal, kot rečeno, tajnik. V tem «organiku» bi Mancini s svojo komponento imel večjo težo, saj je njegova nekdanja struja krepkejša. Na ta predlog je jezo reagiral samo Nenni, na kar so se predstavniki posameznih komponent dogovorili, da bodo izdelali enoten politični dokument, ki naj bi vezal vodstvo stranke in tajnika v nadaljnjem delu. Dokument so res sestavili malo pred polnočjo. Ko je bila seja CK PSI prekinjena. Še to noč ga bodo bivše struje prešle na nočnih zasedanjih, razen skupine De Martinia, ki se bo zbrala v prvih jutranjih urah. Seja CK PSI se bo vsekar nadaljevala dopoldne.

Med prekinitvijo dela CK PSI smo

Toda mnogi so pobudo ocenili kot upor v okviru De Martinove struje. Manca: «To je zgrešen način pojmovanja stvari. Naša pobuda je marsikaj obnovila, saj daje tudi večje razmislek tujniku (De Martinu), kakemu priznavamo vlogo voditelja, s katerim se bomo vedno posvetovali.»

Je De Martino vedel za vaš dokument, ko ste ga pripravljali?

Manca: «De Martino je vedel, da v stranki vre več pobud. Tudi v njegovi struji. Dokument je prebral, ko ga se ni bil razdeljen na one, ki bi hoteli ohraniti stare sisteme in druge, ki so si želeli novih načinov dela. Razšli smo se, toda horizontalno.»

Kako naj torej obravnavamo skupino, ki je podpisala dokument proti obstoju organiziranih struj?

Manca: «Recimo, da je to fronta obnove v stranki.»

So dokumente podpisali predstavniki vseh struj?

Manca: «Da, vseh struj, toda horizontalno. Šli smo noter v struje, ki so se ni nihče podpisal. Niti jaz ga tedaj nisem podpisal. Dejaj je, da je pozitiven.»

Toda se vam ne zdi, da je prav vaš dokument prisilil De Martino k ostanki?

Manca: «Nikakor ne. Odstopil je zaradi zahteve levice. De Martino bi odstopil tudi brez našega dokumenta.»

Lahko tolmačimo De Martinov od-



Bettino Craxi

CANDIDA CURZI

V PRIČAKOVANJU RAZPLETA V SOCIALISTIČNIH VRSTAH

Prva posvetovanja mandatarja Andreottija pred današnjo sejo demokrščanskega vodstva

KPI zavrača vnaprejšnje opredeljevanje vlog večine in opozicije

RIM, 14. — Mandatar za sestavo nove vlade Giulio Andreotti je pričel danes posvetovanja s predstavniki strank, vendar se je pred tem hotel, kot zahteva tradicija, srečati s predsednikom poslanske zbornice in senata. Razumljivo pa je, že zaradi njihovih osebnosti, da se je Andreotti neformalno pogovarjal tudi s predstavnikom strank. Kaj je mandatar za novo vlado s tem hotel pokazati? Je to «znak», pa čeprav šifriran, ki ga pošilja komunistom? To so se spraševali časniki. Pogovor je čakali Andreotti pred uradom predsednika poslanske zbornice, komuniste Pietra Ingraa. Pogovor je namreč trajal skoraj eno uro, kar je neobičajno, če bi šlo za zgolj formalen poklon. V resnici se je Andreotti pogovarjal o odnosu med vlado in parlamentom in, v tem okviru, tudi o odnosu do strank, ki so v parlamentu zastopane, in še kako.

Andreotti si je očitno pričakoval, da bo Ingrao na tak ali drugačen

način stvari, ki mu jih je zaupal, »povedal naprej«.

Da je tako dokazuje drugi Andreottijev pogovor, s Fanfaniem. Trajal je dobre četrte ure. Po srečanju s predsednikom senata se je poverjeni predsednik vlade srečal se s Saragatom in La Malfa. O vseh pogovorih Andreotti ni spregovoril. Povedal je, da bo o njih po drobnejši poročal vodstvu krščanske demokracije, ki se sestane jutri.

Seja vodstva KD je brez dvoma najvažnejši dogodek, saj bo Andreotti moral odkriti karte in povedati, kako si zamišlja temeljne postavke programa, predvsem pa bo moral spregovoriti o metodi «sestavljanja» programa in vlade.

Kajti trije so «vzroki», ki jih je treba presekati, preden se bo Andreotti moral lotiti zares svojega dela. Enotnost KD, odnos do komunistov, razčiščenje v socialistični stranki. Dokler ne bo znano, kakšno politično linijo bo ubral PSI in kako si zamišlja KD odnose s sociali-

sti in komunisti, je namreč vsako pogovarjanje le «vodnega» in ne bistvenega značaja.

Komunisti so medtem že povedali, kaj predlagajo. To so storili pravčasno, da bi KD že na seji vodstva vedela, pri čem je. Vodstvo KPI je namreč izdalo dokument, v katerem poudarja, da potrebuje «italijska vlada», ki naj sloni na široki ljudski podpori in naj računa na sodelovanje in angažiranost vseh demokratskih strank. Takoj nato pa pošilja komunisti opozorilo demokristjanom: «Programsko sočuenje, ki bi ga začeli z začetno določitvijo, kdo je v večini in kdo v opoziciji, bi bilo že v uvodu minirano.»

Zdi se, da namerava Andreotti dati nekaj jamstev vsaj kar zadeva ljudi. Od vseh strani prihaja zahteva po obnovi sestave ministrskega sveta in zdi se, da bodo iz njega izpadli vsi bivši predsedniki vlade. To je zvit formula, iz katere lahko preberemo, da namerava Andreotti žrtvovati Mora, Rumorja in Colomba.

c. c.

Nadaljevanje stavke avtonomnih pilotov

RIM, 14. — Piloti avtonomnega sindikata še vedno nadaljujejo z «divjo» stavko, ki že dlje časa resno ovira letalski promet italijanskih družb. Federacija uslužbenec civilnega letalstva, ki je svoj čas dosegla sporazum z vlado o novi delovni pogodbi in ki obseja stavko avtonomnih pilotov, je danes obsodila tudi ravnanje vlade, ki z ločenimi sestanki s sindikalno federacijo in z avtonomnim sindikatom opogumlja pustolovščino stavljačih pilotov. Federacija uslužbenec civilnega letalstva meni, da si mora vlada prevzeti svoje odgovornosti in da ne sme s svojim ravnanjem prispevati k nadaljnji razvojitvi letalskih uslužbenec.

Postopno ovrednotenje lire

RIM, 14. — Lira je tretji dan izboljšuje svoj položaj v odnosu do dolarja in ostalih zahodnoevropskih valut. Danes je dolar veljal 837,45 lire in je bil za malenkost cenejši od včeraj. Pri današnji menjavi se je lira največ ovrjednolila v odnosu do francoskega franka. Sporočajo tudi, da je bil menjalni trg tako v

Mandatar za sestavo nove vlade Giulio Andreotti je začel svoja posvetovanja, vendar so začeli njegova prva srečanja predvsem formalnega značaja, ker mora počakati na razplet v socialistični stranki, predvsem pa na sejo vodstva KD, ki se sestane danes. Od te seje bo namreč odvisno, koliko maneverskega prostora bo demokrščanski «vrh» dal mandatarju pri pogajanjih za novo vlado.

Andreotti se je sestel s Fanfaniem, Ingrao, Saragatom in La Malfa. Vodstvo KPI se je med-

Rimu kot v Milano precej živahen, da so zamenjali kar 60 milijonov dolarjev konvertibilnih valut in da je «Banca d'Italia» tudi danes nakupila dolare, da je okrepila svoje devizne rezerve. Strokovnjaki menijo, da je treba izboljšanje menjalnega tečaja lire pripisati tudi šibiki navzočnosti na menjalnem trgu petrolejskih družb, ki so običajno tiste, ki povzročijo tudi padec vrednosti lire zaradi velikega povpraševanja po dolarjih za nakup nafte.

V Rimu so tudi sporočili, da je «Banca d'Italia» od maja do sedaj dobila že 2.700 milijard lir v sklad, v katerega položijo uvozniki 50 odstotkov vrednosti uvoženega blaga v lire. Ti predpisi, ki znatno omejujejo denarno likvidnost na notranjem trgu in podražujejo uvoženo blago, bi morali zapasti prihodnjega avgusta. Ze sedaj pa govorijo, da bo nova vlada baje ta ukrep podaljšala, češ da se ni mogoče dovoliti povečanja notranjega povpraševanja.

ODOBRENE SPREMEMBE KAZENSKEGA ZAKONIKA

V Španiji omogočeno delovanje političnih strank razen KPŠ

MADRID, 14. — Frankistični parlament je na današnji seji odobril načrt o spremembi členov kazenskega zakonika, ki se nanašajo na pravico zborovanja, manifestacije in političnega združevanja španskih državljanov. Sprememba teh členov kazenskega zakonika naj bi omogočila zakonito delovanje do sedaj prepovedanih političnih strank, razen komunistične partije, anarhistov in gibanj, ki se postavljajo na levo od komunistov.

O teh spremembah govorijo že nekaj časa in je «parlament» dobil prvi osnutek preteklega junija, ki pa ga je skupina tako imenovanih «trdi frankistov» zavrnila, češ da je preveč «svobodnjak» in da bi lahko omogočil zakonito priznanje komunistične partije. Zato je vlada sestavila posebno komisijo, ki je nekaj spremenila in predložila nov osnutek, ki so ga danes odobrili.

V Madridu je dnevnik «El Pais» danes prvič v 40 letih objavil članek, ki ga je napisal znani španski komunistični voditelj Simon Sanches Montero. V njem Montero obrazloži politično linijo španske KP, s čimer časniki odpira pred špansko

SEJA PREDSEDSTVA CENTRALNEGA KOMITEJA ZKJ

Razumevanje med evropskimi KP važen rezultat berlinske konference

Razprava o konferenci v Colombu - Neuvrščenoost temelj celotne zunanje politične dejavnosti zveze komunistov in Jugoslavije

(Od našega dopisnika)

BEograd, 14. — V Beogradu je bila danes 22. seja predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Na njej so obravnavali poročilo delegacije Zveze komunistov Jugoslavije, ki jo je vodil tovariš Tito. O delu konferenci evropskih komunističnih in delavskih partij v Berlinu. Poročilo je obrazložilo tajnik izvršnega komiteja Stane Dolanc, ki je med drugim poudaril, da je bila konferenca pomemben politični dogodek in velik prispevek k varnosti, sodelovanju, miru in družbenem napredku v Evropi. Omenil je tudi novo obdobje v odnosih med komunističnimi in delavskimi partijami, saj je uvedla svobodno izmenjavo mnenj in pravice ter uveljavila načelo soglasja ob sprejemanju sklepnega dokumenta. Stane Dolanc je nadalje ocenil, da je konferenca potrdila tudi načela neodvisnosti, enakopravnosti, samostojnosti, nemešavanja ter odgovornosti vsake partije do svojega delavskega razreda in do svojega naroda.

Ko je govoril o sklepnem dokumentu, pa je opozoril, da ta ne izraža in tudi ne more izražati celotne politike nobene partije, da pa vsebuje pomembna stališča in ocene, ki se nanašajo na dejanske interese evropskih narodov. Zveza komunistov Jugoslavije daje še posebej velik pomen rastočemu razumevanju med komunističnimi partijami, kar je eden izmed najpomembnejših rezultatov berlinske konference.

Stane Dolanc je nato govoril tudi o prispevku Zveze komunistov Jugoslavije in udeležbi jugoslovanske delegacije, predvsem tovariša Tita, na berlinski konferenci. Dejal je, da se je Zveza komunistov Jugoslavije v pripravi in med konferenco zavzemala za demokratizacijo mednarodnih odnosov in za kar najbolj popolno uveljavitev politike neuvrščenoosti, kakor tudi novega mednarodnega gospodarskega sistema.

Predsedstvo centralnega komiteja je nadalje obravnavalo aktualna vprašanja v zvezi s peto konferenco voditeljev držav ali vlad neuvrščenoih dežel v Colombu. O pripravi na vrhunsko konferenco je govoril zvezni tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić. Po njegovih besedah se je Zveza komunistov Jugoslavije od začetka gibanja neuvrščenoih nenehno in odločno zavzemala, da bi to gibanje postalo najodločilnejši dejavnik v razvoju mednarodnih odnosov. V tem gibanju vidi Zveza komunistov zelo močno mednarodno silo, ki izraža najširše težnje narodov in vseh držav za ohranitev mira na svetu in vzpostavitve miro-

ljubnega sožitja. Za pravičnejšo mednarodno politiko ter gospodarski napredek na načelih neodvisnosti.

Miloš Minić je v poročilu vsestransko osvetlil tudi doslednost Jugoslavije na poti politike neuvrščenoosti, vlogu takšne politike v sodobnih mednarodnih pogojih, stanje mednarodnih odnosov pred srečanjem v Colombu, probleme popuščanja in boja za mir, kakor tudi mednarodne gospodarske probleme in odnose. Posebej pa se je zadržal pri vprašanju krepitve enotnosti in solidarnosti neuvrščenoih držav.

Ob koncu je Miloš Minić še ponovno poudaril, da pričakuje neuvrščene države peto konferenco v Colombu z zgodovinsko pomembnimi dosežki, zavedajoč se svoje moči in vrednosti, obenem pa se zavedajo tudi zapletenosti problemov in nalog, ki jih še čakajo.

Predsedstvo Zveze komunistov Jugoslavije je na današnji seji posebej

poudarilo uspešne in intenzivne priprave za konferenco v Colombu, v katerih sodelujejo vsi dejavniki jugoslovanske družbe. To pa je izraz dejstva, da neuvrščenoost, kot trajna opredelitev, predstavlja temelj celotne zunanje politične dejavnosti Zveze komunistov Jugoslavije in SFRJ.

BRANKO BERGANT

WASHINGTON, 14. — Zahodnonemški kancler Schmidt je prispeval v ZDA, kjer se bo udeležil praznovanja 200-letnice ustanovitve Združenih držav Amerike. Ob tej priložnosti bo imel Schmidt pogovore s predsednikom Fordom in zunanjim ministrom Kissingerjem. Iz Washingtona bo potem odpotoval v Ottawo, kjer se bo sestel s kanadskim predsednikom vlade in si ogledal olimpijske igre. Sporočajo, da bo osnovni predmet pogovorov bonnskega kanclerja v ZDA in Kanadi vprašanje mednarodnega terorizma.

KONVENCIJA AMERIŠKE DEMOKRATSKE STRANKE

Carter gotovo kandidat za predsedniške volitve



Carter (sede) pripravlja s svojim sodelavcem govori, ki ga bo imel danes na konvenciji svoje stranke.

NEW YORK, 14. — Na konvenciji ameriške demokratske stranke, ki mora določiti kandidata za prihodnje predsedniške volitve, je že gotovo, da bodo določili Jimmyja Carterja, ki je na primarnih volitvah preizkusil vse svoje nasprotnike. Medtem ko je bil del stranke še pred mesecem dni odločno proti njemu, ki prihaja z Juga, se sedaj v demokratski stranki vsi zavedajo, da jim ne ostaja drugača, kot da soglasno podprejo človeka, ki je premočno zmagal na primarnih volitvah.

Zato Carter daje v zadnjih dneh razne izjave, iz katerih je več ali manj razvidno, kakošnjo notranjo gospodarsko in socialno politiko bo vodil in kakšne pobude bo dal v zunanji politiki, če bo na predsedniških volitvah prihodnjega novembra izvoljen. Med vsi dosedanjimi volilnimi kampanjama je bil Carter zelo previden glede programskih napovedi. Sedaj pa je prišel v ofenzivo proti republikancem, zlasti pa proti republikanskemu kandidatu Fordu, predvsem glede notranje gospodarske politike. Na tem področju namerava Carter dati nekatere pobude, ki naj bi pripomogle k zmanjšanju brezposelnosti. Zato postavlja boj proti inflaciji na drugo mesto, čeprav se tudi sam zaveda, da tega vprašanja ni mogoče zanemarjati. Carter napoveduje strogo denarno politiko, ki traja pa tudi strogo davčno politiko. Zato namerava dati nekatere pobude, da bi tudi v Ameriki začeli z načrtovanim gospodarskim

1. avgusta podrazitev tednikov

RIM, 14. — Založniki so sklenili, da s 1. avgustom povišajo ceno tednikov in mesečnikov. Samo politični tedniki in mesečniki se ne bodo podražili. Osnem namerava založniki zahtevati od bodoče nove vlade: povišanje cene tednikov na 200 lir za izvod od 1. oktobra dalje. Časnikarska zveza ugotavlja, da bo podražitev tednikov in dnevnikov, če bo to vlada udeležila, povzročila zmanjšanje števila čitateljev, še posebej naročnikov, kar zna imeti posledice tudi na število zaposlenih v uredništvih in tiskarnah.

RIM, 14. — Danes je novi predsednik vsedržavnega sveta za raziskovanje prvič predsedoval tej važni državni ustanovi. Ob tej priložnosti se je srečal tudi s časniki. Ernesto Quagliariello je rektor univerze v Bariju, diplomiran zdravnik in kirurg in redni profesor biologije kemije. Ustanova nadzoruje 230 raziskovalnih centrov v vsej državi in ima letni proračun, ki znaša 100 milijard lir. Novi predsednik je poudaril, da se bo morala ustanova ukvarjati ne samo z namenskimi načrti na znanstvenem področju, temveč tudi z namensko raziskavo.

V zunanji politiki naj bi Carter nadaljeval z dosedanjimi Nixonovimi in Fordovimi pobudami, hkrati pa posvetil večjo pozornost zavezniškim zlasti na gospodarskem področju. Gotovo pa je da Carter ne mara Kissingerja in da se njegova zunanja politika navdihuje na teorije Zbigniewa Brzezinskega, univerzitetnega profesorja, ki je morda največji ameriški poznavalec vzhodnoevropske in predvsem sovjetske politike. V bistvu naj bi Carter nadaljeval z dosedanjim zunanjo politično strategijo, menjal pa naj bi takisto.

PO IDENTIKITU SPOZNAN «KILLER» MILANSKEGA MISOVCA

Isti morilci Occorsia in Pedenovija?

Dr. Vitalone zaslišal zaprtega fašista Cartoccija

RIM, 14. — Namestnik državnega pravdnika Vitalone, ki vodi preiskavo o umoru sodnika Vittoria Occorsia, je zaslišal v kliniki, kjer je zadržan, znanega fašista in člana «Ordine nero» Giancarla Cartoccija, za katerega je že gotovo, da je postal tisk sporočilo, v katerem v imenu organizacije «Ordine nuovo» grozi drugim sodnikom s smrtjo, če bodo še naprej zapirali fašiste. Vendar Vitalone to v bistvu ne zanima več, kot stvar zasliši. Rimski preiskovalec dobro ve, da je Cartoccij ena izmed vodilnih osebnosti in torej očitno dobro ve, kako, kaj in s kom je bil organiziran atentat na Occorsia.

Iz zadnjih izvidov in pričevanj izhaja, da je bil umor rimskega sodnika zelo skrbno pripravljen in se ga je udeležilo najmanj deset ljudi, pravih poklicnih morilcev. Šest se jih je neposredno udeležilo napada na Occorsiovo avto. Od teh sta dva bila oborožena z brzostrelkami, dva s samokresoma, druga dva pa sta zastražila ulico. Ostali štirje so očitno pripravili teren, preučili pot in urnike rimskega sodnika, njegove navade in promet na ulici, kjer so ga pričakali. Da je tako je potrdila nova priča, ki jo ravno kar zaslišujejo in s katere pomočjo sestavljajo še en identikit. Gre za mladence, starega od 25 do 30 let, ki se je nekaj dni pred umorom Occorsia motovilil okoli njegovega stanovanja, ga opazoval in si nekaj beležil.

Policijska skuša ugotoviti, od kod prihajajo krogel, s katerimi je bil Occorsio ubit. Pri tem pa niso sploh vprašali za mnenje zainteresiranih proizvajalcev nabojev. Tako se je iz Lecca oglasil lastnik tovarne «Iocchia», ki proizvaja v Italiji tovrstne nabojke. Povedal je, da bi lahko marsikaj zanimivega povedal preiskovalcem, a se mu doslej nihče ni približal.



Aretacija Giancarla Cartoccija, znanega fašista, ki naj bi bil vpleten v organizacijo, ki je umorila državnega pravdnika Occorsia.

Ce bi pa sigla na najboljših bilar zares samo FM, pomeni, da jih proizvajajo samo v Franciji, Belgiji, na Portugalskem, v Angliji in Španiji, ne pa na Češkoslovaškem, kot so namigovali prvotno nekateri časopisi.

Jasno je, da se bodo morale preiskave usmeriti tudi v te države, kjer delujejo dobro organizirane fašistične skupine.

Izredno zanimiva pa je ugotovitev, do katere so nenadoma prišli v Milano in ki odpira presenetljivo domnevo o dogodkih zadnjih let. Ena izmed prič je namreč v identikit, ki so ga objavili časopisi, ki prika-

zuje enega izmed morilcev sodnika Occorsia, spoznala morilca misovskega pokrajinskega svetovaleca Pedenovija. Tega so neznanci ubili v Milano konec aprila. Tedaj je policija takoj iskala v krogih levičarskih skrajnežev, odpira pa se domneva, da je tudi umor Pedenovija bil organiziran v okviru strategije nepotnosti, ki jo vodijo fašisti.

Možna pa je celo druga domneva, da gre vedno za iste skupine «killerjev» in teroristov, ki delujejo enkrat pod «rdečo», drugič pod «crno» barvo, kar je — med drugim — bilo mnenje dobrega dela ljudi s cestec.

DANES

tem sestalo in opozorilo demokristjane, naj si ne pričakujejo sadov od sočuenja o programih, če bi želeli vnaprejšil razločevanje med večino in opozicijo.

V socialistični stranki se vode še niso razčistile. Šeje centralnega komiteja so popolnito prekinili in se bo nadaljevala danes do-

TRŽAŠKI DNEVNIK

RESOLUCIJE KPI, PSI IN SSK PO SEJI OBČINSKEGA SVETA

Nujno potrebna izpopolnitev zakona za ratifikacijo osimskega dogovora

KPI in PSI zahtevata preverjanje politično-program-skega dogovora - Drevi seja pokrajinskega sveta

Kot smo že poročali, se je torko-va seja občinskega sveta precej za-velela zaradi diskusije o gospo-darski krizi, o rezultatih politič-nih volitev in položaju, ki je na-stal na občini, katero zdaj vodi enobravni demokratijski odbor na podlagi programskega in politične-ga dogovora strank ustavnega lo-ka (23. februarja letos). Svetovalski skupini KPI in PSI sta predložili in-terpelacijo z zahtevom, da se skli-čejo pokrajinska predstavništva strank, ki naj preverijo izvajanje omenjenega dogovora in ustrezno sklepajo glede nadaljnje podpore, o-ziroma sestave občinskega odbora.

Zupan je odgovoril na razne pri-pombe ter poudaril, da je sedanja uprava odprta za sodelovanje vseh strank ustavnega loka, izgnal pa se je odgovor na specifično vprašanje glede sklicanja političnih predstavnikov in preverjanja. Za-radi tega bosta svetovalski skupini KPI in PSI spremenili svoji inter-pelaciji v resolucijo, o katerih bo moral razpravljati in glasovati ob-činski svet pred zaključkom po-letnega zasedanja.

Svetovalec Raško Dolhar (SSK) je tudi spremenil svoj interpelacijo v resolucijo. Resolucija, ki jo je predložil Raško Dolhar, predvsem ugotavlja, da zakon za ratifikacijo osimskega dogovora ne predvide-va izrecno zaščite slovenske manj-šine v Italiji. Zato izraža zaskrbe-nost, da bi ta pomanjkljivost lah-ko zavlačevala globalno zaščito slo-venske narodnostne skupnosti. Spr-ičo tega poudarja željo in pričako-vanje, naj pristojni zakonodajni or-gani pripravijo tak zakon za ra-tifikacijo, ki bo ustrezal črki in duhu osimskega sporazuma, da bo čimprej prišlo do globalne zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

O nujnosti ratifikacije osimskega sporazuma so na torkovi seji spre-govorili zupan in predstavniki strank

MLADINSKA DELOVNA AKCIJA BENEČIJA 76

Od 1. do 10. in od 10. do 20. avgusta

Prijava sprejemajo pro-svetna in športna društva ter urada SPZ in ZSSDI, telefon 31-119

Dr. Lapicirella novi glavni državni pravdnik

Funkcijo glavnega državnega prav-dnika dr. Pontrellija, ki je bil pred kratkim imenovan za prvega pred-sednika tržaškega prizivnega sodi-šča, bo verjetno v kratkem prevzel predsednik sekcije kasacijskega so-dišča dr. Tommaso Lapicirella. Po neuradnih vestih ga bo vrhovni sod-ni svet imenoval takoj ko bo mini-sterstvo dokončno potrdilo napredova-nje dr. Pontrellija.

Celodnevna zaposlitev zdravnikov

Odgovor komisije KPI ostrim kritikam PSI

Komisija za socialno skrbstvo KPI je v zvezi s socialistično no-to o celodnevni zaposlitvi zdravni-kov izdala dokument, v katerem po-udarja, da je že prejšnjega marca predstavila svoj predlog upravne-mu svetu splošne bolnišnice iz Tr-sta in ga kmalu nato objavila. V tem dokumentu, po katerem se je komisija nato korektno vedla, je poudarjeno, da problem celodnev-ne zaposlitve zdravnikov ni in ne sme biti mišljen kot zgolj podaljš-ek delovnega urnika, ampak kot pridobitev v funkciji modernizacije in kvalifikacije vseh bolnišniških or-ganov in struktur. Ta linija, ki je rezultat nobenega kompromisa, o-draža globoko zavzetost komunistov do tega problema v okviru posebnih krajevnih okoliščin, katere ko-misija ni nikoli prezrla. Komisija KPI poudarja dokument, je vedno odklanjala vsakršno pozicijo, ki je pojmovala problem kot čisto upra-ven in ko je bilo potrebno, je tudi polemizirala z vsemi tistimi, ki so hoteli sprožiti kaznive postopke pro-

tivni zdravnikom. Po mnenju komu-nistov je socialistična nota, ki pravi, da je bila njihova pozicija ob pri-likah glasovanja objektivno nazadnja-ška, sad samo dolge odsotnosti so-cialističnih predstavnikov na sejah komisije, kjer so štiri mesece tu-di razpravljali o pekočem proble-mu celodnevne zaposlitve zdravni-kov. Nazadnje, ugotavlja komisija KPI, je bil odnos predstavnikov v upravnem svetu tržaške splošne bolnišnice vedno v znamenju kore-nite in odgovorne zavzetosti do vseh problemov.

● V prisotnosti odbornika za urba-nistiko De Luce se bo danes ob 20. uri sestala na sedežu na Stari istrski cesti 43 rajonska konzula za Val-mauro - Naselje sv. Sergija.

ZRELOSTNI IZPITI NA NAŠIH VIŠJH SREDNJIH ŠOLAH

Na znanstvenem liceju, trgovskem zavodu in na učiteljsku zadnji dnevi mature

Izidi bodo verjetno objavljeni že v ponedeljek

Na treh slovenskih višjih sred-njih šolah se bodo še danes in jutri nadaljevali ustni izpiti, na-ker bo tudi na letošnje veliko matu-ro padel zastor. Vsa pozornost di-jakov, ki upravljajo zrelostni izpit na znanstvenem liceju, na trgov-skem zavodu in na učiteljsku, se bo nato osredotočila na objavo re-zultatov, ki bodo po vsej verjetno-sti znani že v ponedeljek. (Nj. a-memo, da so na klasičnem lice-ju že objavili izide mature. Uspeh je bil na tej šoli popoln, saj so vsi kandidati izdelali.

Kot običajno, smo tudi včeraj o-biskali emu izmed naših višjih sred-njih šol, da bi si zabeležili nje-kaj vtisov o poteku ustnih izpito-v in mnenja kakega protagonista te preizkušnje. Tokrat je bil spet na vrsti trgovski zavod.

V veži je vladalo vzdušje, ki je tipično za dneve ustnih izpito-v: na eni strani se je skupnica dijakov in dijakinja se kar glasno pogova-rjala s kandidatkami, ki je pravkar opravila ustni del izpita, na drugi strani pa je sameval fant in ne-strpno čakal, da ga pokličejo pred izpraševalno komisijo. Med dijaki, ki so vneto izpraševali maturantko o njenem nastopu pred profesorji, je bil tudi fant, ki smo ga že v prejšnjih dneh večkrat opazili na šoli. Ko smo ga prosili za pogovor, se je rade volje odzval in nam po-jasnil, da sledi izpitom sošolcev,

Četrty dan festivala komunistične-ga tiska na tržaškem velesejmu je bil v znamenju slovenske kulture. Predstavljal sta jo dva velika moj-stra slovenske besede in socialno revolucionarne misli — Ivan Cankar in Srečko Kosovel. Njuna umetniška beseda in globoka misel sta zaželi pred poslušalci v prednastanju čla-mu Stalnega slovenskega gledališča Silvija Kobala. Stojana Colje in Maria Uršiča, ki je tudi pripravil izbor in režisersko izpeljavo reci-tala.

Mario Uršič v slovenščini in Silvij Kobal v italijanščini sta obrazložila zakaj so izbrali prav Cankarja in Kosovela, da predstavita slovensko kulturo na festivalu komunistične-ga tiska. Oba, tako Cankar kot Kosovel — sta dejala — sta doje-mala svoje literarno delo kot pravi

poklic, ki zahteva človeka in njegovo celovito angažiranost. Le takšno kvalitetno avtonomno delo se lahko enakovredno in organsko vra-šča v življenje družbe in postane njeno razkošje — ne krizantema si-romakova iz Cankarjevih časov — ampak vsakdanja potreba. «Pesniki so mehaniki duš» — je zapisal Ko-sovel. Tako književnik niso več eli-ta ampak navadni delovni ljudje, z ljudstvom in za ljudstvo. Temu principu, ki je danes prav tako aktualen kot včeraj, so vsak po svo-je sedli: Prešeren, ki se je z vi-soko umetnostjo boril za kulturno enakopravnost Slovencev, in se ob- enem napajal pri ljudski pesmi; Askerc s svojo svobododomiselnostjo in socialnim čutom; pred 70 leti u-mrli Gregorčič v skrbah za eksisten-co svojega naroda; Cankar, Zupan-

čič, Kosovel, Bevč, Kajuh med o-rožjem in bojem.

«Moje delo je slutnja nove zar-je», je zapisal Cankar. On je ni do-živel, v resnici pa s Kosovom in drugimi nemalo prispeval, da so jo doživeli drugi s trdim bojem narod-noosvobodilne borbe, v katerega je naš narod stopil z zastavami, na ka-terih sta bili zapisani tudi njuni imeni.

Ta festival — je dejal Mario Ur-šič — nam daje priložnost, da ob-navljam živ spomin na ta dva ve-likana, da črpano iz njunega dela pogum in navdih za pravilno spo-znavanje sveta v katerem živimo, za izpopolnjevanje in utrjevanje pravih vzpored na živčevnem narodu.

Uršičev izbor iz Cankarjevih in Kosovelovih tekstov je bil smisel-ni in skozi njega se je v mojstrijski govorjenosti in peti izvedbi vseh treh članov SSG vlekla rdeča nit tistih globokih misli, s katerimi sta se Cankar in Kosovel zapisala v slo-vensko literarno in politično zgodo-vino kot glasnika lepote in resnice ter znanila revolucionarnega poho-da delovnih ljudi. Pol ure je tako minilo kot bi treni ob zbrani pozor-nosti prisotnih slovenskih in italijan-skih poslušalcev, ki so na koncu iz-vajale nagradili z dolgim aplav-zom.

Članom Stalnega slovenskega gle-dališča se je za njihovo udeležbo na festivalu zahvalil dr. Boris Iskra in ob tem tudi poudaril poslanstvo slovenskega gledališča v Trstu in težave, s katerimi se mora boriti. V priznanje jim je za celotni gle-dališki kolektiv poklonil lično festi-valsko plaketo s posvetilom v slo-venščini in italijanščini.

V ostalem se je tudi sinoči zbra-lo na sejmšču zelo veliko ljudi. Okrogla miza v organizaciji ZKM na temo «Svoboda brez namila: tako komunisti za nove vrline v življenju» je sicer odprla, na spondu pa je bil nastop mladega tržaškega pevca Gina D'Elisa, ki je zdel izredno od-birane občinstva. Nastopil je s svojim ansamblom ter predstavil o-bistvino svojo novo longplay ploščo «Il mare». Njegove pesmi so čustve-no doživete ter obsegajo intimno, fi-ziofizično ter socialno tematiko.

Danes bo na spondu ob 20.30 v konferenčni dvorani okrogla miza v organizaciji šolske komisije univerzi-tenne sekcije KPI «E. Curie» na temo: «Kulturna formacija in delov-ne možnosti: šola, univerza, tovarna».

Ob 21.30 bo recitali Dodì Moscati-ja in njegove skupine «Ti converrà mangiar i pan' pentito».

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA
Obveščamo, da bodo naši ur-di od danes, 15. julija, dalje odprti vsak dan od 8. do 13. ure.

DRUGE VESTI NA ZADNJI STRANI

S SEJE DEŽELNE KOMUNISTIČNE SVETOVALSKE SKUPINE

KPI kritično ocenjuje ukrepe za obnovo potresnega področja

Komunisti ne bodo več prisostvovali sejam posebne komisije

Deželna svetovalska skupina KPI je preučila vedno hujše stanje pre-bivalstva na potresnem področju in v deželi. Ugotovila je nevarnost po-ričnost v izvajanju potrebnih ukre-pov, tudi tistih, ki jih je deželni svet že odobril. Podčrtali so nevar-nost življenjske pogoje v sotoščin. Zamude, ki jih opažajo, so spre-menile naravo deželnih ukrepov in pred-stavljajo glavno oviro za zagotovitev prebivalstvu ustreznega bivališča pred nastopom zime.

Današnje stanje je po mnenju ko-munistov rezultat časovne neskladno-sti in ozkosti pomoči, pomanjkanja organskega načrta obnove in konč-no od zaprtosti odbora in večine v deželi do predlogov o skupnih napo-rnih vseh demokratičnih sil za ob-novo in napredek naše dežele.

Dokler ne bo prišlo do te uresni-čitve, ne bodo komunistični svetoval-ci Zorzenon, Moschini in Bosari prisostvovali sejam posebne komisije za potresna področja pri deželnem svetlu. Komunistični svetovci so iz-razili svojo podporo skupnemu boju prebivalstva na potresnem področju za uveljavitev pravičnih zahtev.

Kmečki tabor

Na Opčinah se se sestali zastopni-ki Kmetijske zadruge iz Trsta in SPD Tabor — Opčine in se dogovo-rili, da bo letošnji kmečki tabor na Opčinah od 13. do 15. avgusta.

Organizatorji prosijo kmete, ki bi radi prodali ali prodajali svoje vino na taboru, da se zglašijo najkasneje do 25. t.m. na sedežu Kmetijske za-druge v Trstu.

Čeprav bo zaradi obnovitvenih del manj prostora na dvorišču pro-svetnega doma na Opčinah, sta or-ganizatorja prepričana, da bo tudi letošnja prireditve žela popoln uspeh.

● Drevi ob 20. uri se bo na sedežu, Rotonda del Boschetto 3/F, sestala svetovalna rajonska konzula.

● Danes bo ob 19. uri v razstavnih dvorani ljudske knjižnice v Ul. Ro-sario, otvoritev razstave posvečene ameriškim pisateljem. Na razstavi je izpostavljeno okoli sto knjig ameri-ske literature, poleg tega pa se fotogra-fije in drugi material. Pred otvorit-vijo bo spregovoril univerzitetni pro-fesor Francesco Casotti.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure, tel. št. 732-627.

LEKARNE V OKOLICI
Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje, Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Se-ljan: tel. 209-197; Zavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Šolske vesti

Itavateljstvo državnega znanstve-nega in klasičnega liceja «F. Pre-šeren» v Trstu, Ul. Guardiella 13/1, sporoča, da dne 24. julija ob 12. uri zapade rok za vpis za šolsko leto 1976-77. Prošnje sprejema tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Ravnateljstvo državne strokovne šole za industrijo in obrt — Ulica Matteotti 12, tel. 765-276 — sporoča, da je v teku vpisovanje za novo šol-sko leto v sekcije za orodne meha-nike, za monterje in popraviljavce ra-dio in televizijskih sprejemnikov ter za kemijske analitike (predvsem za dekleta) do 20. julija.

Ravnateljstvo državnega trgovskega tehničnega zavoda s slovenskim uč-nim jezikom «Ziga Zois» — Trst, Vr-delska cesta 13/2 — sporoča, da je čas za vpis za šolsko leto 1976-77 do vključno 24. julija. Prošnje spre-ma tajništvo vsak dan od 10. do 12. ure.

Koncerti

Jutri, 16. julija, bo ob 21. uri v gotski cerkvi v Štivanu koncert in-strumentalnega ansambla «Rare en-samble», katerega je organizirala av-tonomna turistična ustanova iz Se-ljan. Na koncertu bodo izvajali skladbe Mozarta, Brahmsa in Hinder-mitha. Vstop je prost.

PD SLAVEC - RICMANJE - LOG

priredi v nedeljo, 18., in v po-nedeljek, 19. julija, tradicionalno

ŠAGRO

v Ricmanjih.

S P O R E D :

Nedelja, 18. julija

ob 15.00 otvoritev kioskov;
ob 19.00 koncert godbe na pi-hala iz Ricmanj;
od 20.30 do 1.00 ples z an-samblom POMLAD.

Ponedeljek, 19. julija

ob 18.00 otvoritev kioskov;
od 20.30 do 1.00 ples z an-samblom POMLAD.

Delovali bodo dobro založeni kioski z domačim vinom in spe-cialitetami na žaru.

Vabljeni!

Včeraj-danes

Danes, ČETRTEK, 15. julija

JUSTA

Sonce vzide ob 5.30 in zatone ob 20.51 — Dolžina dneva 15.21 — Luna vzide ob 22.39 in zatone ob 9.50.

Jutri, PETEK, 16. julija

D. M. KARM.

Vreme včeraj: Najvišja temperatu-ra 15,3 stopinje, najnižja 22,3, ob 19. uri 28,4 stopinje. Zračni pritisk 1014,2 mm stanovitno, brezvetrie, vla-ga 53-odstotna, nebo jasno s slabo vidljivostjo, morje skoraj mirno, tem-peratura morja 25,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 14. julija se je v Trstu ro-dilo 5 otrok, umrlo pa 15 oseb.

Umrli so: 53-letni Alfredo Rella, 61-letni Stan Abelaf, 74-letni Antonio Corva, 61-letni Alessandro Mondo, 82-letna Giovanna Krebely vd. Bolco, 71-letna Giuseppina Brumat vd. Peti-rosso, 71-letni Angelo Pastrovicchio, 48-letni Francesco Lattanzio, 63-letni Augusto Macorini, 81-letna Maria Co-slovich vd. Trento, 71-letni Teobaldo Candiella, 83-letni Carlo Gregori, 76-letna Nella Stossi, 86-letna Maria Bembič vd. Bonazza, 84-letna Giro-lama Mistrion vd. Esopi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(Od 13. do 16. ure)

Vielmetti, Borzini trg 12; Al Cen-tauro, Ul. Rossetti 33; Madonna del Mare, Largo Piave 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(Od 19.30 do 8.30)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Al Casto-ro, Ul. Cavana 11; Sponza, Ul. Mon-torsino 9.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.p.A.
TRST - ULICA F. FILZIO - 61-4146

TECAJI VALUT V MILANU

DNE 14. 7. 1976

Ameriški dolar:	debeli	837.—
	drobni	820.—
Funt sterling		1494.—
Švicarski frank		336.—
Francoski frank		174.—
Belgijski frank		20,50
Nemška marka		323.—
Avstrijski šiling		44,75
Kanadski dolar		845.—
Holandski florint		304.—
Danska krona		133.—
Švedska krona		183.—
Norveška krona		146.—
Drahma:	debeli	23,80
	arobni	23,80
Dinar:	debeli	45.—
	drobni	45.—

MENJALNICA vseh tujih valut

Nenadoma nas je zapustil naš dragi

STANI ABELAF

Pogreb bo danes, 15. t.m., ob 10. uri v glavni bolnišnici. Pokojnikovo truplo bomo nato prepeljali v New York.

Zalostno vest sporočajo družine Comar, Vesicini, Kalc, Mezgec, Kastelic, Pechar

NAMESTO CVETJA DARUJE V DOBRODELNE NAMENE

Trst, 15. julija 1976

(Pogrebno podjetje, Ul. Zonta 3)

Mednarodni festival znanstvenofantastičnega filma

DANES, 14. JULIJA

GRAD SV. JUSTA. Ob 21.15: «Adolescenti nell'universo» (dol-gometražni film, SZ), «Come annegare il dottor Manceca» (dolgometažni film, Českoslo-vaška) in «La medusa Sajana» (srednjemetražni film, Jugosla-vija).

KINO EXCELSIOR. Ciklus filmov «Fant'Italia». Ob 16. uri: «Sed-dok, l'erode di Satana» in «Ma-ciste all'inferno».

Pred tem bodo predvajali znanstvene dokumentarne filme in eksperimentalne kratkometražne filme.

Kino

MIRAMARSKI PARK - «Luči in zvo-ki» - Predstavi: ob 21.30 Do za-ključka del pri registriranju oddaje v srbohrvaščini, bo «Cesarski sen v Miramaru» v italijanščini; ob 22.45 «Cesarski sen v Miramaru» (v italijanščini).

Ariston 21.30 «Eiffa e arena». Barvni film.

Mignon 16.30 «Zoja Mary, pazzo Ga-ry». Peter Fonda in Susanne Gio-rye. Barvni film.

Grattacielo 16.30 «L'adultera». Barba-ra Bouchet. Barvna kriminalna. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.30 «Gli spericolati». Barv-ni film.

Excelsior 16.00 14. mednarodni festi-val znanstvenofantastičnih filmov.

Eden 16.30 «Giocchi erotici di una giovane assassina». Anita Sanders in Solveg Anderson. Barvni film.

Prepovedan mladini pod 18. letom.

Ritz 16.30 «Chicago anni trenta - Via col piombo». Barvni film.

Aurora 16.30 «Sentivano uno strano, eccitante, pericoloso puzzo di dol-lari». R. Malcom. Barvni film.

Cristallo 17.00 «L'uomo che uccide se stesso». Roger Moore. Barvni film.

Capitol 16.30 «Flesh Gordon». Prvi «fanta-sexy». Barvni film. Strogo prepovedan mladini pod 18. letom.

Filodrammatico. Zaprt

Moderno 16.30 «Che stangata ragaz-zini». R. Widmark. Barvni film.

Impero 16.30 «Tre contro tutti». Igra Frank Sinatra. Barvni film.

Vittorio Veneto 17.00 «La città verrà distrutta all'alba». Barvni film. Pre-povedan mladini pod 14. letom.

Ideale 16.30 «L'uomo del clan». Ri-chard Burton. Barvni film. Prepo-vedan mladini pod 18. letom.

Radio 16.00 «C'era una volta questo pazzo, pazzo West». Barvni film.

Abbazia 16.30 «Paolo il freddo». Fran-co Franchi. Barvni film.

Giardino Pubblico 21.00 «Il laureato». Dustin Hoffman. Barvni film.

Prosveta

Vodstvo pevskega zbora Valentin Vodnik obvešča pevce, da bo vaja za nastop na festivalu Unità v Trstu jutri, 16. julija, ob 20. uri v dru-štvenih prostorih.

Razna obvestila

Narodna in študijska knjižnica ob-vešča občinstvo, da bo do 31. av-gusta odprta po poletnem urniku, t.j. vsak dan razen sobot od 8. do 16. ure neprekinjeno.

Vodstvo TPZV sporoča vsem čla-nom ansambla, da bo v soboto, 17. julija, ob 21.30 nastop TPZV v pro-storih velešaleja «Teatro A» ob pri-likah festivala komunističnega tiska. Opozarjamo člane orkestra, da bo akustična vaja istega dne ob 18. uri. Ostali člani ansambla naj bodo na prireditvenem prostoru pol ure pred pričetkom koncerta.

Izleti

Prosvetno društvo Ivan Grbec spo-roča, da zaključuje danes vpisovanje za izlet v Novo mesto in Dolenjske to-plice. Na razpolago je še nekaj mest. Interesente prosimo, da se vpišejo na sedežu društva med 18. uro in 19.30.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Alojza Da-neua daruje Genio Sosić z družino 10.000 lir za SD Polet in 5.000 lir za dom handikapiranih na Opčinah. V spomin na Alojza Daneua daru-jejo Justo, Rudi in Boris Sosić 10.000 lir za SD Polet in 10.000 lir za cen-ter za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Gefi Pi-zon daruje Mira Fonda 5.000 lir za Dom Jakoba Ukmarija.

V Sydneyu je dne 12. t.m. premi-nil naš

Rudi Hrovatin

Zalostno vest sporočajo soročniki z Opčin

Opčine, Sydney, 15. julija 1976

PO PRVIH, NEURADNIH PODATKIH ZA ŠOLSKO LETO 1976 - 77

Rahlo, toda stalno naraščanje števila učencev v slovenskih osnovnih šolah

Že do sedaj vpisanih v I. razred

PROBLEMI NAŠIH VIŠJH SREDNIH ŠOL

Samostojnost in odprtje novih oddelkov glavni letošnji cilj naše strokovne šole

Letos bodo uvedli tudi tečaj za kemijske analitike - Pogovor s profesorjem inž. Pinom Rudežem in tajnico Vojko Perlot

Večkrat smo prezrli pomen strokovne šole za industrijo in obrt, ki je zadobila popularnost, ko so jo laiki študenti zasedli in zahtevali popolno samostojnost in neodvisnost od italijanske strokovne šole «Galvan». Zasedbo so bili solidarni tudi italijanski študenti in zavodski svet šole, saj je za odvisnost absurdna in neopredeljena. Po končani okupaciji pa je ta šola spet zašla nekam v pozabo.

Vendar pa ima ta šola za našo mladino veliko važnost, saj imajo študentje po opravljenih treh letih diplomsko kvalificiranega delavca, kateremu so odprta vrata v industrijo, razne tvrdke in v poklice tehnične stroke. Na žalost pa jo del naše javnosti še ne pozna dovolj.

Šola je nastala pred šestimi leti. Takrat sta delovala samo dva oddelka s šestimi dijaki. Deloval je triletni tečaj za orodne mehanike ter triletni tečaj za šivilje. Pred dve leti smo tečaj za šivilje ukinili, namesto njega pa je profesorji zbor šole predlagal ustanovitev triletnega tečaja za kemijske analitike. Takrat se je na ta tečaj vpisalo nezadostno število dijakov, tako da je oddelk padel.

Lansko leto je tudi začel delovati triletni tečaj za monterje in popravilce radio in televizijskih sprejemnikov, za katerega je bilo že dosti zanimanja.

Letos so spet odprli vpisovanje na tečaj za kemijske analitike. Upamo, da bo tokrat zadostno število vpisanih, saj bi bilo res škoda, da bi se morali naši študenti vpisovati na italijanske šole, ker nimajo ustreznih slovenskih.

Z diplomsko kemijsko analitiko so možnosti poklica velike, tako v raznih industrijskih strokah kot tudi v bolnišnicah, ambulanzah, zasebnih tvrdkah in celo lekarnah.

Kam po dokončani strokovni šoli? Izbera je velika, bistveno pa je to, da ima takrat študent v roki diplomsko kvalificiranega delavca, ki mu odpira vrata v mnoge poklice. Delovno tržišče sploh ni nasičeno, obratno, kvalificirane delavce vseh strok kravato potrebujejo v večjih in manjših industrijah.

Ce pa hočejo naši dijaki nadaljevat študij, morajo po triletnem tečaju za orodne mehanike opraviti ostali dve leti na italijanski strokovni šoli «Galvani», za druge stroke pa morajo iti drugam, ker so v 1. letu poskusno uvedli le petletni tečaj za orodne mehanike. Predstavnik naše strokovne šole se že več let bori, da bi ta imela svoj zaključni dvoletni tečaj, vendar so doslej naleteli na gluha ušesa.

Profesor na slovenski strokovni šoli, ki ima tudi funkcijo upravitelja, inž. Pino Rudež, mi je o strokovni šoli rekel sledeče: «Šola je praktično začela iz nič. Počasi so se začeli vpisovati dijaki, vsako leto vcc. tako da jih je bilo prejšnje šolsko leto vpisanih skoraj 60. Predvidevamo pa, da bo letos to število še naraslo. Zdi se mi važno, da to šolo propagandiramo, ker je pri nas mnogo takih, ki jih tehnična stroka zanima, vendar ne vedo točno, kaj na šoli učimo in kakšno so potem možnosti poklica. Tu moramo jasno povedati, da je ta šola zelo stvarna in elastična, saj imajo razni odseki možnost nastajanja po potrebah lokalne industrije in v povpraševanju.

Glavni problem te šole je vsekakor samostojnost. Mi smo namreč pravno odvisni od italijanske strokovne šole «Galvani», ker pa ima ta šola

preko 600 dijakov in okoli 80 profesorjev, je jasno, da mi kot Slovenci nimamo v glavnem šolskem organu, zavodskem svetu, nobene besede. Poleg tega oni naših problemov ne poznajo, zato se tudi sami strinjajo, da bi morala biti naša šola samostojna. V tem oziru nam je občinska odbornica za šolstvo Benigneva že spomladaj obljubila samostojnost, a do te se ni prišlo. Poleg tega zahtevamo tudi dopolnilni dvoletni tečaj za orodne mehanike. Kar se pa tiče pozitivnih stvari lahko rečemo, da naš odsek za orodne mehanike deluje dobro, saj ima pripravljene profesorje in dobro opremljene delavnice. Odsek za monterje in popravilce radio in televizijskih sprejemnikov bo letos stopil komaj v drugo leto, zato je razumljivo, da je marsikaj, predvsem v orodju, še precej pomanjkljiv. Vendar bomo s časom odpravili te pomanjkljivosti. Tečaj za šivilje je odpadel, namesto tega pa se ustanovi tečaj za kemijske analitike.

Šola je dobro stekla, ker smo si sami ustvarili profesorski kader ter si vsestransko organizirali delo. Naša šola je osnovana na stvarni potrebi po delovni moči. Zato imamo toliko ur delavnice in praktičnega dela, da si študent, kolikor je seveda mogoče, nauči nekaj poklica. Iz naše šole pridejo delavci, ki so kvalificirani vsak v svoji stroki.

Za zaključek ti rečem, da upam, da se bo ta šola številčno povečala, poleg tega pa si mora čimprej pridobiti samostojnost, dvoletni dopolnilni tečaj za orodne mehanike ter

tiste stroke, na katere reflektira naša mladina. Kot končni cilj si želimo nekdo šolo, ki naj bi bila pozitivna zmes med «Volto» in «Galvanijem», seveda v slovenskem jeziku.

Odpravil sem se v šolsko tajništvo, kjer so se pravkar vpisovali dijaki za prhodnje šolsko leto. Tajnica Vojko Perlot sem povprašal o življenju na šoli, o profesorjih in študentih.

Odgovorila mi je sledeče: «Številno študentov se iz leta v leto večja, ker začenja postajati tudi naša šola del stvarnosti, katero manjšina vedno bolj upošteva. Dosti so škodovale šoli trditve, da sem zahajajo samo slabi učenci, ki so na srednji šoli komaj izdelovali in podobno. Te trditve so nesmiselne, škodljive, pa tudi neresnične. Na to šolo se vpišujejo tisti, ki se hočejo zaposliti na industrijskem ali obrtniškem področju in dobiijo tu najboljšo pripravo za svoj poklic.

Študenti se na naši šoli počutijo dobro, se s profesorji dobro razumejo, poleg tega pa vlada med njimi prijateljsko in sloga. Vskandjnih problemov pa je še kar precej. Prostore imamo v najemu pri nunaš sv. Tereze, torej niso naši, poleg tega pa morajo študenti hoditi na lekcije v razne kraje. Pri nas, v Ul. Matteotti 12, so v glavnem teoretične lekcije, delavnice so v Ul. Economo in v Ul. Campanelle, televizorji pa v telovadnici srednje šole pri Sv. Jakobu. Upajmo pa, da se bodo tudi ti problemi čimprej uredili.»

Dušan Jelinčič

OBVESTILA SLOVENSKEGA GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

Dva koristna sestanka SGZ z gostinci in trgovci na drobno

Šestmesečna prijava IVA - Urnik podeželskih podružnic SGZ

Prejšnji teden sta bila na seždu Slovenskega gospodarskega združenja v Trstu dva koristna sestanka s člani sekcij trgovine na drobno in gostinstva. Sestanka sta bila v glavnem informativne narave o vseh novostih na davčno upravnem področju in ki neposredno zadevajo ob omenjeni stroki. Prisotnim članom je direktorja pripravila izčrpano poročilo o razvoju novega davčnega sistema, o obveznostih splošnega poenostavljenega knjigovodstva v zvezi s knjigami IVA, o načinu in vzrokih kontrol fiskalnih organov, predvsem pa o vseh novostih, ki jih nenehni popravki, okrožnice ter zakoni vnašajo na to področje. Gostinci in mali trgovci so pokazali živo zanimanje za nakazane probleme, ker jim sami na noben način ne utegnejo podrobno slediti, zaradi preobseirne in pretežke tematike. Prav zato se na obeh sestankih razvila debata kako poiskati nove, boljše oblike delovanja SGZ s spremembami v notranji strukturi, kot tudi z izboljšanjem delovanja upravnega aparata. Splošna želja je bila, da bi se sestanki prirejali pogostejše in po možnosti tudi na podeželju.

SGZ vabi vse člane, ki so dolžni predložiti šestmesečno prijavo IVA (promet od 12 do 36 milijonov lir v prejšnjem letu) ali trimesčno prijavo (promet od 36 do 120 milijonov lir v prejšnjem letu), da prisenejo letu) in 15. julija registre, fakture in druge dokumente v urade združenja, da bodo uradi v stanju pravočasno sestaviti prijave... Prav tako priporočamo vsem tistim, ki so dolžni predložiti samo letno prijavo IVA (promet od 2 do 12 milijonov lir), da prisenejo avgusta meseca v uradnih urah na vpočelne knjige IVA, da se preprečijo morebitne napake. Opozorjamo vse, da je v zvezi z držanjem knjig IVA nekaj novosti v različnih kategorijah, ki lahko povzročijo težke globe nepoučenim.

SGZ obvešča svoje člane, da ne bodo do 31. avgusta poslovala okoliške podružnice v Boljuncu in na Opčinah, ter od 1. 8. do 31. 8. v Nabrežni. Zainteresirani se lahko v tem času obrnejo na sedež je na obeh sestankih razvila debata kako poiskati nove, boljše oblike delovanja SGZ s spremembami v notranji strukturi, kot tudi z izboljšanjem delovanja upravnega aparata. Splošna želja je bila, da bi se sestanki prirejali pogostejše in po možnosti tudi na podeželju.

SGZ vabi vse člane, ki so dolžni predložiti šestmesečno prijavo IVA (promet od 12 do 36 milijonov lir v prejšnjem letu) ali trimesčno prijavo (promet od 36 do 120 milijonov lir v prejšnjem letu), da prisenejo letu) in 15. julija registre, fakture in druge dokumente v urade združenja, da bodo uradi v stanju pravočasno sestaviti prijave... Prav tako priporočamo vsem tistim, ki so dolžni predložiti samo letno prijavo IVA (promet od 2 do 12 milijonov lir), da prisenejo avgusta meseca v uradnih urah na vpočelne knjige IVA, da se preprečijo morebitne napake. Opozorjamo vse, da je v zvezi z držanjem knjig IVA nekaj novosti v različnih kategorijah, ki lahko povzročijo težke globe nepoučenim.

KMEČKA ZVEZA obvešča članstvo da je od 15. julija njena telefonska številka 6 2 9 4 8

PREKINJEN PROCES PROTI OBTOŽENCEM PETOVELJSKEGA ATENTATA

VČERAJ STA ZAPRISEGLA IZVEDENCA RAZPRAVA SE NADALJUJE 6. OKTOBRA

Raziskovalca iz Padove bosta skušala ugotoviti morebitne podobnosti med glasom neznanka, ki je po telefonu zvalil karabinjerje v past, in glasovi obtožencev



Izvedenca prof. Croato (levo) in dr. Ferrero, ki bosta opravila fonetični izvid.

Proces proti osumljenecm atentata v Petovljah se bo nadaljeval 6. oktobra. Tako je včeraj sklenilo tržaško prizivno sodišče pod predsedstvom dr. Marsija, ko je slišalo mnenje sodnih izvedencev za fotografijo iz Padove prof. Croata in dr. Ferrera, ki sta zaprosila za 80 dni časa, da lahko odgovorita na zastavljeno vprašanje. Izvedenca sta včeraj zapriplegla. Glas je edini prijemljiv dokaz, katerim razpolaga sodišče. Zato je tudi izredno pomembno ugotoviti, ali registracija anonimnega tele-

fonskega pogovora, ki so ga sprejeli karabinjerji v Gorici 31. maja 1972 zvečer, ustreza glasu katerega izmed sedanjih obtožencev. Zato bo sodišče izročilo izvedencema dva magnetofonska trak: na enem je izvirni posnetek telefonskega pogovora, na drugem pa je posnetih osem glasov; od teh so štirje glasovi obtožencev (vsi moški razen Resena, ki je bil ob atentatu vkrancan na neki ladji) in še štirje glasovi ljudi, ki s petoveljskim atentatom nimajo nič skupnega. Izvedenca, ki vodita fonetični center pri

univerzi v Padovi, bosta morala ugotoviti morebitne podobnosti, pri tem pa se bosta lahko poslužila drugih strokovnjakov, tudi glotologov, kot so zahtevali zagovorniki. Po njihovih trditvah je namreč možno glas točno lokalizirati v spodnji predel Furlanije. Z izvidom bodo začeli v ponedeljek popoldne, ko bodo poslušali magnetofonske posnetke. Te dodatni preiskavi bodo prišle tudi izvedenci, ki so jih imenovali zagovorniki in predstavniki zasebnih strank.

GORIŠKI DNEVNIK

NA FURLANSKI MAŠI V POČASTITEV ŽRTEV POTRESA

Odsotnost škofov v oglejski baziliki je sprožila najrazličnejše komentarje

Za Vatikan furlanščina ni jezik - Prepovedali škofo, da bi prisostvovali maši - Ostra polemika med duhovščino v videmski škofiji

Nedeljski dogodek v Ogleju, kjer niso na večerno mašo v furlanščini v tamkajšnji baziliko prišli škofo iz Gorice, Vidma in Pordenona, ki so prej napovedali svoj prihod, vzbujajo v Furlaniji pa tudi na Goriškem vrsto komentarjev, ki niso najbolj pozitivni do najvišjih cerkvenih do-janstvenikov. V naši deželi in ki se bolj postavlja v ospredje nekatere tendence v furlanski duhovščini, zaradi katerih je v zadnjem času prišlo do sporov in polemik med duhovščino.

V vsej Furlaniji je furlanska duhovščina vabila v lepako na nedeljsko mašo v počastitev umrlih ob potresu, ki je prizadel Furlanijo letošnjega 6. maja. Na plakatu je bilo napisano, da bodo maši prisostvovali goriški nadškof Cocolin, videmski škof Batisti in pordenonski škof Freschi. V veliki in starodavni oglejski baziliki je se zbralo okrog pet tisoč vernikov, ki so prišli iz vse Furlanije, mnogi iz krajev, ki so bili prizadeti od potresa. Prišli so tudi številni župani in nekateri pred z občinskimi praporji.

Pred začetkom večerne maše pa se je izvedelo, da škofov ne bo. Bajje so ti dobili predpodelni ukaz iz Vatikana, da ne smejo na to cerkveno svečanost, ker bo obred v furlanščini. Res je, da so pobudniki te zahtevne maše vneli v mašo tudi nekaj slovenskih in nemških stavkov, vse ostalo pa je bilo predvde v furlanščini in italijanski jezik je bil postavljen ob stran. To pa baje ne prija cerkveni hierarhiji, kajti, kot nam je povedal ugledni duhovnik, moderno cerkveno pravilo, ki ga dopušča in predvideva, da se verski obredi lahko vršijo v jeziku raznih narodov. Furlanščina pa ni jezik; za cerkev je samo narečje. Odtod bojko cerkvene hierarhije.

Niso pa bili vsi verniki v oglejski baziliki v nedeljo enakega mišljenja. Kot smo izvedeli, so hoteli nekateri duhovniki mašo odložiti zaradi odsotnosti škofov in tudi, ker so se hoteli podrediti navodilom iz Vatikana. Drugi pa so temu nasprotovali, zlasti se oglejski župnik, nekateri župniki iz goriške nadškofije in tudi tisti furlanski župniki, ki so že več let med voditelji aktivne furlanske duhovščine, ki se borijo za priznanje furlanščine. Prevladalo je mnenje teh.

Pri eva goriški sta spregovorila znana furlanška duhovnika pater David Maria Turoldo in Francesco Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirgale za prebivalstvo področja, ki je bilo prizadeto od potresa. Pater Turoldo pa je s prižnice zahteval pojasnila o doslej porabljenem denarju, ki so ga namenili za obnovo porušeni krajev. Don Placereani je med molitvijo dejal, «sprosim za grehe škofov Battistija, Placereani. Ta je napadel državne in delne oblasti, češ da se niso dovolj pobirg

PODOŽIVLJANJE TRAGEDIJE IZPRED 31 LET

V neenakem boju z izdajalci je padlo več hrabrih borcev

Začelo se je nekaj minut pred 4. uro zjutraj - Hišo z ranjenci so zažgali

II. Vrnimo se k sprevedu, ki je s praporji na čelu počasi odhajal proti mestu tragedije pred 31 leti. V grapi, kjer so Nemci ustrelili ranjenega Vaneja, se je spreved ustavil, da so počastili njegov spomin. Na mestu ustrelitve je bila nameščena bela deska z imenom in primkom ter vencem, ki ga je položila delegacija ZZZ NOV Trebija. Potem je spreved nadaljeval pod do kraja »Pri Jurčuku«, kjer je pred 31 leti padel šest borcev.

Na mestu, kjer je pred 31 leti stala hiša, je le še nizki zidek, ki kaže, kako velika je bila ta domačija. Na to mesto je stopil predsednik krajevnice organizacije ZZZ NOV Trebija Franc Galičič - Taras. V imenu nekdanjih borcev je najprej pozdravil mater in sestro padlega Vaneja, ki sta prišli iz daljne Češkoslovaške, da spoznata ljudski kraj, kjer se je boril in padel njun sin oz. brat. Galičič je potem pripeljal do tragedije. Čestno križišče na Fužinah je bilo zelo velika pomena za sovražnika, zato je tudi hotel uničiti zasedo, da bi bila pot prosta. V zasedi je bilo vedno po devet mladih in pogumnih tovarišev. Bili so v stalni povezavi z bataljonom in terenci v dolini. Čedano so imeli stalne zasede v trojkih s streljanimi, ponoči pa stražarili na več mestih in patrulirali. Ob večerih so jim prinesli vest, da sovražniki v Gorenji vasi in Idriji izdelujejo - bele zimске halje. Zvedeli so tudi, da se je v sovražni postojanki oglašala izdajalka, ki je domobranec povedala, da je nad Fužinami že dolgo časa partijska zaseda. To vest so terenci sporočili komandirju zasede Vitu Butoli. Zaradi večje previdnosti je potem komandir zasede ostal tisto noč na Fužinah pri zasedi. Drugi dan je bil med štirimi mrtvimi in ožganimi trupli tudi on, komaj 17 let star Ciril Demšar je ležal ustrelen pred hišo, Čeh Vladimir Vane pa, kot smo že zapisali, komaj 200 metrov od kraja zločina, tudi mrtve.

Šest mladih borcev se je tisti dan za vedno zapisalo v zgodovino ljudske revolucije, ki je slovenskemu in jugoslovanskim narodom pridelala svobodo. *** Pretresljivo sta tragedijo na Fužinah na dan srečanja opisala z živo besedo Jože Veljakovič iz Gorenje Kanonje in Albin Lenart. »Točno ob štirih zjutraj, je pripraveval tov. Veljakovič, »sem tu notri imel nastopiti stražo. Pogledal sem na uro. Samo tri minute je še manjkalo do štirih. Takrat je zunaj začelo pokati. Sovražnik je najprej napadel z minami. Tri so se razstrelile pred hišo, cilja pa ni zadela nobena. Potem je skozi

okno priletela ročna bomba. Eksplozije so se vrstile druga za drugo. Drobci bomb so me ranili v obe nogi in v glavo. Hotel sem zbežati po drugi strani iz hiše, pa ni bilo izhoda. Vrnili sem se nazaj na prejšnje mesto in legel na tla. Bo kar bo, sem si mislil. Čez nekaj časa sem pokukal skozi okno in zunaj videl neko postavo. Mislim, da je sovražnik, pa je bil tovariš Lenart. Ne vem, kako mu je bilo uspelo priti iz hiše. Potem sem izgubil zavest in se prebudil v bolnici Franja.

Albin Lenart pa je svojo partijsko zgodbo »Pri Jurčuku« na Fužinah pred 31 takole prikazal: »Tudi jaz sem se pripravljaval, da zamenjam stražarja. Pred hišo sem zaslišal, kako je stražar zaklical: Stoj! takoj nato pa dva strela. Pograbili smo za orožje odločeni, da se bomo borili do zadnjega. Vnel se je boj na življenje in smrt. Jaz sem bil takoj ranjen. V ramo sem dobil rafa šest krogel, drugi rafa pa mi je zdrobil nogo. Padel sem na tla in se zavalil v pepel pod ognjišče in tam obležal. Ne vem, ali me res niso videli, ko so vdrli v hišo, ali pa se jim je tako mudilo. Slisal sem, kako je eden kričal: Hitro zažgi, da ne pridejo od Vrhovca na pomoč. Potem je vse potihnilo. Ker je hiša gorela, sem se po hrbtu splazil iz hiše na prosto. Prav takrat se je z goreče strehe vsul plaz snega, ki me je zasul, da je ostala samo glava zunaj. Imel sem devet ran od krogel.

*** Mrtve in sežgane tovariše, ki so ostali v požarni hiši, so pomagali spraviti iz ruševin Matevž Kokalj in Alojz Bogatj iz Fužin ter Urban Kokalj, Lovro Ušeničnik in Janez Vidmar iz Trebije. Najprej so pogasili ogenj, ki je še gorel v hiši in hlevu. Iz snega so odgrbeli ranjenega in zasutega Albina Lenarta in poskrbeli za njegov prevoz v bolnico. Iz pepela in žerjavič so potem odgrbeli ostanke štirih tovarišev. Bili so to komandir zasede Vito Butoli, bolničar Viljem Vidmar borec Feliks Abram in še neki partizan italijanske narodnosti, za katerega pa še niso uspeli dobiti podatkov.

Janko Tisler-Zaronil, ki je bil tiste usodne noči poklican, na štab bataljona k Vrhovcu, da bo recitiral na mitingu, se je ponoči vrnal nazaj k zasedi z nekaj tovariši. Ko so prišli k požarni hiši, se spominja tega prizora: »Pri zadnjih kuhinjskih vratih sem videl strašen prizor. Zdi se mi, da sta bila mrtva tovariša, prislonjena na tla, napol ožgana, kajti oba je do polovice zasul sneg, ki je zdrsnil z goreče strehe. Okrog polneha smo organizirali

reševanje mrtvih tovarišev, ki so bili zasuti pod ruševinami v veliki sobi. Na njih je padel gorčični strop. Spominjam se, kako je »edil« pečeno človeško meso, kajti sam sem jih odkopal.

Organizacija ZZZ NOV Trebija je 25. oktobra 1979 na vzpetini pod požarno domačijo, kjer se je odigrala opisana tragedija, odkrila lepo spominsko obeležje z napisom: »V tej hiši je v neenakem boju z domačimi izdajalci v noči na 2. februar 1945 padlo za cilje ljudske revolucije šest hrabrih članov SKOJ in borcev NOB.

*** Okupator je s svojimi belimi hlapci imel načrt, da bo ujel vseh devet partizanov in jih odpeljal v postojanko. Načrtu pa se mu ni posrečilo, ker so mladi borci — čeprav presenečeni — sprejeli borbo in se junaki branili in tudi sovražniku prizadejali nekaj izgub — štiri ranjene, od katerih je eden po dveh dneih umrl v bolnišnici na Golniku, kot smo zvedeli iz pripovedovanja Franca Arha.

Vsi udeleženci letošnjega srečanja so po proslavi na Fužinah obiskali bolnišnico Franjo, popoldne pa so se udeležili še komemoracije za padlimi šestimi tovariši na pokopališču v Novi Oslici.

Andrej Pagon - Ogarev



Mati padlega češkega borca Antonija Vanova (z belo torbico) in sestra Vlasta, ki sta obiskali kraj, kjer je njun sin oziroma brat padel, in ljudi, s katerimi se je boril proti skupnemu sovražniku, fašizmu

PO PRIMORSKIH EMIGRANTSKIH KOLOVOZIH - DRUGI DEL

V kolikšnih težavah je nastajala emigrantska organizacija Orjem

Jeseni leta 1926 so fašistične oblasti razpusile razne slovenske organizacije - Trkanje na vrata raznih organizacij v Ljubljani, ki niso kazale nikakega razumevanja

I.

Zelo težko je pisati o organizaciji, ki je pred polstoletjem začela življenje tako rekoč muhe enodnevnice in preminila, še predno je izpolnila svoje obveznosti in naloge. Za njo ni ostalo skoro nič očitljivega razen, v trenutku ko pisem te vrstice, par preživelih in domnikov, desetdesetletni Alojz Hreščak in njihovo močno zbledelih spominov. Zato mi je bilo v veliko radost, ko sem se prikopal do pravil oziroma pravilnika te organizacije. To pa je tudi

edini pisni dokaz o njenem življenju in je ohranjen v Arhivu Slovenije v Ljubljani. Ob tem odkritju se mi je takoj postavilo vprašanje, zakaj in kako neki se je ohranila ta dokument naša primorske emigracije. Ne bom našel pravega odgovora. Ugibam in domnevam. Organizacija je živela ob koncu tridesetih let tega stoletja. Ob prihodu okupatorja v Ljubljano je bila že davno pozabljena in nenevarna. Ob drugih bolj zgodnjih zadevah se nanjo in na njene morebitne ostanke ni nihče več spomnil. Tako je ogenj uničeval arhivov požiral novejši in pomembnejše stvari in prizanesel temu splošno.

Tako torej s tem dokumentom podpiram svoje spomine na tiste čase, ko smo ustanovljali to tako rekoč prvo primorsko emigrantsko organizacijo v Sloveniji in Jugoslaviji.

Jeseni leta 1926 so fašistične oblasti razpusile organizacije in društva tudi na idrijskem območju, razen Dramatičnega društva, ki je bilo razpuščeno šele leta 1928. Tako so mi bila spodrežana tla, bil sem ob »zaslužek in kruha. Treba se je bilo odločiti za nadaljnjo pot. Poljaki so mi bili stalno za petami, še prav posebno pa jih je grizel moj odhod na osmi vseslovenski izlet v Prago v preteklem poletju. Na drugi strani pa bi se me radi znebili tudi domači politični konservativni krogi, ki so se držali s strani mladih vestransko ogrožene. Kar namignili so mi, da je odstranjen meje še nekaj prostora tudi zame in mi napisali krasno politično spravečo o mojem obnašanju in delu na domačih tleh. In če k vsemu temu dodam še namig znanec z ene strani meje, naj se pravočasno umaknem, mi res ni preostajalo drugega, kot da sem nenadoma mrknil na obzorju idrijskega kotla in se ponovno prikazal na oni strani državne meje. Po breznih bregovih sem se spustil v dolino Sore in se na novogeta leta dan 1927 znašel v središču slovenske dežele, v Ljubljani. Tu sem zagrabil za prvi življenjski klin, ki se mi je nudil in ki mi je obetal skromen obstoj in revni košček črnega dnevnarske kruha, raje skorje.

V novem podnebnju se še nisem niti dobro ogrel in vsidral, že sem se jel ozirati okoli sebe, opazovati in tipati, kam naj bi se ugnemil, naslonil, spravil in dalje razvijal tisto delo in tista hotenja, ki sem jih bil včeraj prisiljen prekiniti na domačih tleh. Preveč globoko sem bil pognal te korenine, se zaril v življenje in delo med ljudmi, še posebej med mladino, da bi sedaj v novih razmerah vrgel puško v koruzo, se zaprl vase in se gnal samo za boljšim kosom kruha in lagodnejšim življenjem.

Krenil sem v drugo smer. Brskal sem za primernim točiščem za svoje delo. Bil sem osamljen in taval v neznanu. Zadal sem si težko nalogo. Najti društvo, organizacijo ali celo gibanje, ki bi imelo posluh in razumevanje za naše primorske težave in probleme, za našo zasluženo deželo, za njenega trpečega človeka in njegovo negotovost, a težko in mračno prihodnost. To pa je bilo v resnici težko. Zdel sem samo kanček razumevanja za vse to, nič

več, vse drugo sem si domisljeval, da bom izpeljal sam.

V Ljubljani je v tem času že obstajalo primorsko društvo »Sokola«. V njem pa so bili že starejši ljudje, novemu življenju že povsem prilagojeni, vedeli ali manj dobro stojič Primorci, boljši ljudje, torej z višjimi usposobljenosti in odvetniki na čelu. Vsi so imeli že utrjeno sedanjost, si gradili še boljše prihodnost, preteklosti pa so se spominjali le od časa do časa, si ob taki priliki utirili kak solzo, rekli kako besedo o slovanstvu in plavalni dalje po mirnih vodah. Tako okoli me, seveda, ni moglo pridelati. Odklanjal sem staro rodoljubarstvo in krenil dalje.

Stopil sem do »Ljubljanskega Sokola« v Narodnem domu. Toda tu so samo telovadili in telovadili in si utrjevali svoja meščanska telesa in malomeščanske duše. Sem kaj niti po svojem poreklu niti po svojem delu in duši nisem spadal. Zapel sem vrata in prišil na ključko pri »Sokolu« na Taboru. Zakaj sem dal prednost tej organizaciji? Ob razslu Avstrije sem ob svojih štirinajstih letih naredil svoj pomemben življenjski korak in vstopil v sokolske namrščajne vrste. Potem smo se šli »sokole« dokler nam je italijanski okupator to dopuščal, nato pa smo se skrili pod preprosto telovadno društvo, torej brez »Sokola«. V tem krogu smo se iz Tyrševega sokolskega evanĝelija učili demokracije in bratstva, ljubezni do naroda in morda še kaj. Vsega tega sem v obilni meri pričakoval v društvi v svobodni Jugoslaviji. Niti vsega tega, niti trohice razumevanja za svoje delo, ki me je razjedalo, niti iskric poštenosti misli za one, ki so ostali izven meje in za tiste, ki so prihajali preko nje, nisem našel. Tu torej nisem mogel pognati svojih korenin. Telovadba, telovadba združena z vsem, kar ni prišlo moji knapovski in rovtarski naravi, mi ni mogla nuditi osnove za delo, ki sem ga iskal.

Nato sem jo ubral v neko tako imenovano napredno mladinsko društvo s sedežem v nekdanji »Domovini«. Tu sem našel ozko zaprtu družbo, ki se je lepo zabavala ob breknanju na tamburice. Torej spet nič. Nekateri novi znanec v službi so mi svetovali, naj poiščem stike z ostanki razbite nekdanje nacionalsocialistične organizacije. Ti posamezniki, da se baje prav živno ukvarjali s primorskimi vprašanji. Toda tem možem je rojilo po glavi vse kaj drugega kot pa problem zaslužene Primorske, problem emigracije pa jim je bil docela tuj in neznan. Tako sem opravil z liberalno ali narodno napredno platjo ljubljanskega življenja. Gluha ušesa in zaprti vrata za primorsko in emigrantsko zadevo.

Kam in kako dalje? S klerikalci ni bilo nič. Niti nisem iskal kakršnih koli poti č njih. Dovolj sem jih imel še iz časa prve svetovne vojne in po njej. Pa tudi po družinski liniji sem bil daleč od njih. Morda bi bil našel kaj več razumevanja v poznejši Zvezi kmečkih fantov in deklet ali pa v delavskih »Svobodah«. Do ene in drugih pa nisem imel nobenih zvez. Poleg tega pa sem si mislil, da imajo obilo svojih notra-

njih in zunanjih problemov, s katerimi se v danih razmerah mučijo in bi ob vsem tem le s težavo ali pa sploh ne mogli pravitati še svojega ljudstva. Toliko pa le nisem bil domisljiv, da bi pričakoval, da me bodo drugi dočakali s soljo in kruhom in me povabili v svojo sredo. Vse takratno jugoslovansko življenje je bilo usmerjeno daleč od problemov, ki so žulili našo Primorsko in vse njene ljudi doma in po svetu. Tako se je dejansko in brezuspešno končalo moje prvo tavanje po emigrantskih kolovozih, ki so bili zaenkrat samo še neudelarne steze.

Končno pa sem se le znašel in zadel svojo pravo odskočno desko. Bila je tam, kjer bi jo bil moral iskati že od vsega začetka. V skrajni sili so dobri tudi že zelo oddaljeni sorodniki, s katerimi se sicer ne ujemam in razumem kaj posebno dobro. A v sili vse pride prav. Tako »soroštvo« sem našel v akademskem športnem društvu »Primorje«. Tu se je zbiral sicer mlajši rod starih »soočanov«, se bavil s športom vseh vrst in pri realni znanosti zabave črno - bele redute. Seveda se tudi temu niso mogli izogniti. Ti plesi v fraških in razkošnih večernih toaletah so bili seveda namenjeni višjim in petičnejšim slojem primorskih ljudi in njihovim domačim denarnim zaveznikom. Zame je bila važna druga plat te organizacije. Šport, ki je na igrišču, posebno ob nogometnih tekmah med rivaloma črno - belim Primorjem in ljubljanskim meščanskim belim zeleno Ilirijo, privabilo vse, kar je le malce dišalo po primorsko. Ta življenjske je ob takih prilikah močno razveljavil, navijal na vse pretege, da je bilo oziroma zelo neelektrečno.

V te vode sem pognal trnek in startal kar nenadoma kot tajnik nogometne sekcije »Primorja«. Upravni odbor je vodil Sancinovič, tajnik pa je bil Oktavijan Cek, doma iz Trsta. Sancinovič pa so bili iz Pazina. Za začetek sem se dobro znašel. Na tekmah in športnih prireditvah so se zbrali vsi ljubljanski Primorci, člani in nečlani društva, simpatizerji in navijači. V tem okolju sem spaval in začel s svojim pravim delom.

Društvo je imelo svoje uradne prostore v podstrežju pritlične barake na vogalu Masarykove in Tyrševe ceste (prej Dunajska, danes Titova) ob železniškem prehodu. V pritličnih prostorih barake je bila policijska postaja, nad njimi pa dve mali utesjeni sobici.

(Nadaljevanje sledi)

Lado Božič

Na filmskih platnih

Georg Fenady

«Terror in the Wax Museum»

Prei utis je bil dober. Georga Fenadyja »Terror in the Wax Museum« (Il manichino assassino, 1973) se začne z navajanjem imen protagonistov, med katerimi so mnogi veterani ameriške filma: Ray Milland, Elsa Lanchester, Broderick Crawford, John Carradine, Louis Hayward... mnogi so se že izkazali v samem fantastičnem žanru. Začetek spominja na De Tothov film »La maschera di cera«. Vsebuje tudi marsikatero zadeto fantastično zamisel, kot v osebni spačenega služabnika. Nadaljnji razvoj pa je manj zadovoljiv.

Vittorio De Sisti:

«Lezioni private»

Vittorio De Sisti morda ni med najbolj nemogočimi italijanskimi obrtniki erotičnega filma. Ko bi pa bil dober režiser, bi bil lahko film »Lezioni private« uspešno delo. Predvsem pa je, za razliko od mnogih »erotičnih filmov«, erotične prizore osrednje v zgodbi sami. Predvsem pa je sama igralčeva zasedba posrečena. V tej erotični varianti generacijske komedije je namreč Carrol Baker ne več mlada, a še prikupna gospa, Femy Benussi predstavlja srednjo generacijo in pomaga protagonistu, da se otrese kompleksov, Leonora Fani pa je mlado dekle.

RADIO VIZIJA

ČETRTEK, 15. JULIJA 1976

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

13.00 Poljudna znanost: Olimpiada
13.30 DNEVNIK
18.55 SVET JE LEP, KER JE MAJHEN Glasbeno - zabavna oddaja s Tonyjem Santagato in Lauro Belli
20.00 DNEVNIK
20.45 MILLELUCI Glasbeno - zabavna oddaja, ki jo vodita Mina in Raffaella Carrà
22.00 DNEVNIK
22.10 LA DONNA CHE AMO Film je režiral Paul Wendkos. V glavnih vlogah igrajo: Faye Dunaway, Richard Chamberlain, Roger Douglas Za Evropo je bilo 1936. leto usodno leto. Hitler je odpovedal veljavnost lokarnske pogodbe in zasedel Porenje. Mussolini in Hitler skleneta pomagati Francu, jeseni istega leta ustanovita os Rim - Berlin. Velika Britanija preživlja kritične trenutke. Na angleškem prestolu pride do menjave: Jurija V. zamenja Edvard VIII., ki pa se prestolu odpove, ker se noče odpovedati gospej Simpson Ob koncu VESTI DNEVNIKA 1 in Vremenska slika

Drugi kanal

18.30 RILRAGAZZO IN GRIGIO — DEČEK V SIVEM Film je režiral Dvaid Eady. V glavnih vlogah igrajo Peter Neuvy, Garry Kemp in Eillen Fletcher Keith Lawson je pobegnil iz poboljševalnice. Keith je suh mladenci, bolj majhen kot velik in nihče bi mu ne prisodil 14 let. Iz poboljševalnice je pobegnil, ker je dobil pismo, v katerem mu oče sporoča, da namerava odpotovati na dolgo potovanje v tujino. Deček se ne zaveda vse resnosti svojega početja, toda saj niti ne ve, kako je ime ulici, v kateri stanuje oče. Ve le, da se mestna četrt imenuje Bedford, da je to mestna četrt samih starih hiš, starih domov. In sem pribeži Keith.
20.45 SPAZIO 1999, tretje nadaljevanje Gre za zgodbo z vesoljsko ladjo, ki so jo pognali z Zemlje in ki s svojim motorjem uniči ali pokvari vse, kar se ji približa. Nevarnost je velika, ker je ta ladja povzročila smrt več milijonov ljudi. Le en znanstvenik je, ki bi bil sposoben uničiti motor te ladje. In ta mož je zaposlen na nekem oporišču na Luni. Ob velikih naporih mu uspe preprečiti eksplozijo, toda to povzroči druge, morda še hujše posledice
21.40 DNEVNIK 2 — DRUGA IZDAJA
21.50 V EVROPIZIJ: LEEDS (Velika Britanija) IGRE BREZ MEJA Ob koncu DNEVNIK 2 — ZADNJE VESTI

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

18.55 Obzornik
19.10 MOZAIK
19.15 KON TIKI, poljudnoznanstveni film Thor Heyerdahl je eden zadnjih velikih raziskovalcev skrivnosti Zemlje in njenih prebivalcev. S svojimi slavnimi ekspedicijami je dokazoval svoje teorije o skrivnosti Velikonočnega otoka, o prebivalcih polinezijskih otokov, o odkritju Amerike itd. Svoje zanimive teorije je v praksi dokazoval. Kon Tiki je med najslavnejših podvigi. 1947. leta se je odpravil iz Južne Amerike čez Pacifik na Polinezijske otoke z opremo, ki je bila v navadi med Indijanci pred stoletji. Res je priplul do otokov in dokazal, da bi bili lahko prvotni prebivalci prišli iz Južne Amerike in ne iz Azije
DNEVNIK
20.30 A. Komie: NAIJVAŽNEJSI DAN ŽIVLJENJA, poljska nadaljevanja
21.00

»Kateri je bil najvažnejši dan v vašem življenju?« je izhodišče nove nadaljevanke, ki jo je razčlenila v devetih nadaljevanjih poljska televizija. Gre za zgodbe iz današnjih dni, gre torej za osvežitve v tematični in zvrsti, pa čeprav so vseh devet zgodbo posneli skoraj v dokumentarni tehniki
22.15 Četrtkovni razgled: POKLIC STEVARDESE Dekleta, ki obkrožijo svet in so danes tu, jutri tam, so še vedno zavita v nekašno romantiko. Nekateri menijo, da je ta poklic daleč od lažne prividnosti. Vrednosti, ki jih nosi, so še vedno tako lep, da ga ne bi bilo potrebno niti plačati, da pa je v resnici to težko, neudarno, utrudljivo delo, o tem kaj malo vemo. Še do pred kratkim ta poklic ni bil priznan, dekleta so jemali in jemlejo iz vrst študentk, ki praviloma domokajo svojega študija in so pred vprašanjem, kam jutri. Ekipa ljubljanske televizije, ki je posnela reportažo, se je odpravila tudi drugam, v druge dežele, da bi s primerjavo pogojev stvardeve se tujih družb ugotovila, kakšen je položaj domačih deklet v potniškem letalstvu

23.30 DNEVNIK

Koper — barvna

21.15 DNEVNIK
21.35 Dobri vojak Štejk. Komični film, v katerem igrajo Senta Berger, Heinz Rühmann in Ernest Stankovsky
23.05 ZENICA — MESTO JEKLA, dokumentarna oddaja
21.50 Nimam časa — film
23.30 DNEVNIK

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 17.15, 20.15 Poročila: 7.05 Jutranja glasba: 11.35 Slovenski razgledi: 13.30 Glasba po želji: 14.45 Dejstva in menja: 17.00 Za mlade poslušalce: 18.30 Polifonija: 18.50 Ansambel Indeksi: 19.10 A. Rebula: Po deželi velikih jezer: 19.25 Pravljice, pesmi in glasba za najmlajše: 20.35 »Orli«, drama: 22.00 Glasba za lahko noč.

KOPER

7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 18.30, 21.30 Poročila: 6.40 Glasba za dobro jutro: 8.00 Jutranje popevke: 9.30 Plošče: 10.00 Z nami je...: 10.15 Poje Elda Vilar: 10.45 Festivalbar: 11.00 Glasba in nasveti: 11.45 Orkester Percy Faith: 12.05 Glasba po želji: 14.10 Plošče: 14.35 Knjižne novosti: 15.30 Juke box: 16.45 Iz opusa velikih mojstrov: 17.00 Tribuna mladim: 17.30 Orkester The London: 17.30 Primorski dnevniki: 18.00 Glasba po želji: 18.35 Mladi izvajalci: 19.00 Prenos RL: 21.00 Slovenski solisti: 22.45 LP plošče: 23.45 Pojejo Les Surfs.

RADIO 1

7.00 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila: 7.30 Glasba za dobro jutro: 8.30 Jutranje popevke: 9.00 Vi in jaz: 11.00 Druge zvok plošče: 11.30 Super variete: 12.10 Četrti program: 14.00 Drobce satir: 15.30 Strnjena komedija: 15.45 Italijanski motivi: 17.05 Simf. in komorna glasba: 18.05 Plošče: 19.20 Na naših trgih:

19.30 Festival jazz: 21.45 Koncert: 22.20 Ponovno na sporedu.

RADIO 2

6.30, 8.30, 12.30, 13.30, 15.30, 19.30, 22.30 Poročila: 7.50 Druzi dan: 9.35 Življenje Gioachina Rossinija: 9.55 Popevke za vsakogar: 10.35 Zabavna oddaja za poletje: 12.40 Alti gradimento: 14.00 Plošče: 15.00 Tipt, plošče: 15.40 Glasbeno-govorni spored: 17.30 Tour de France: 17.50 Najnovejša plošče: 18.30 Radjska diskoteka: 20.40 Supersonic: 21.29 Pamela nubile, komedija Carla Goldoni.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 13.00, 16.00, 20.00 Poročila: 6.15 Danes za vas: 7.20 Rekreacija: 7.50 Na današnji dan: 9.08 Glasbena matineja: 10.05 Anne Saper: Zadnji veliki L. I.: 10.20 Glasovi v ritmu: 10.40 Mladi koncertant: 11.35 Turistični napotki: 12.03 Uganite, pa vam zaigramo: 12.10 Znanje melodijske: 13.30 Kmetijski nasveti: 13.40 Od vasi do vasi: 14.00 Danes do 14.00: 14.30 Priporočajo vam: 15.05 Glasbena pravljica: 15.20 Pojejo Fantje na vasi: 15.40 Mehurčki: 15.45 »Vrtljaki: 17.45 Naš gost: 18.00 Studio ob 18.00: 19.00 Popolnčen koncert: 20.40 Ansambel Milana Ferleza: 20.50 Lahko noč, otroci! 21.00 Večer domačih pesmi: 22.00 Literarni večer: I. Cankar: Hisa Marije Pomnočnice: 22.40 Lepe melodije: 23.20 Služ. instrumentalna glasba: 24.00 Pri tujih radijskih postajah: 00.30 Naš nocojšnji gost: Marjetka Falk.

Horoskop

stojniki. Ne zapirajte se v ožjo družbo.
DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Čečker boste dosegli vse tisto, po čem želite. Nekoliko burno razpoloženje v družini.
TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Opazni bodo pri vas nagibi k tveganju pustolovščinam. Skušaj te rešiti svoje čustveno vprašanje.
SKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Vaše energije odo začele popuščati. Ne hodite s poti, ki vas je vodila proti cilju.
STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Uveljavljate se boste, kjer najmanj pričakujete. Otrsete se družbe, ki vam ne ugaja.
KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Skušajte se prilagoditi trenutnim razmeram. Nekdo vam bo razkril svoje načrte.
VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Nekoliko težavno bo delo, ker ste preveč utrujeni. Nekaj vas privlači v smer, ki ni priporočljiva.
RIBI (od 20.2. do 20.3.) Zauzajate v srečo, kajti sami ne boste zmogli vsega. Vaša nepremišljenost vam bo škodovala.

NOVA STRAN V KULTURNEM ŽIVLJENJU NAŠIH ZBOROV

Izreden uspeh pevskega zbora «Valentin Vodnik» v Toskani

Navdušujoč sprejem domačinov. Navezani stiki z zborom iz Savone

Sonce je neumljeno žgalo, da je v avtobusu vladala že tropska vročina ki je sušila grla in morila voljo dolinskih pevcev, ki so se nekoliko okrnjeni v tenorskem delu odpravili na pot v Toskano. Suha grla so zakrbljala predvsem pevovalci, ki so ga na pevci potolažili, ko so si na postankih grla nekoliko zalili. Kosilo v Parmi je ob igranju ansambla Kunjo's in ob obveznem petju zbora spet dvignilo moral.

Kraj Fivizzano se nam je predstavil kar nenadoma, za manjšim gričem. Steje kakih 2500 prebivalcev in sredi naselja je medicinski trg s starimi srednjeveškimi hišami. Veliki rumeni lepaki so valili na 4. poletno srečanje pevskih zborov. Kot zanimivost so navajali, da bo pel zbor »Valentin Vodnik« (di lingua slovena). Čez cesto je bil razpotežen zelen transparent z imenom našega zbora. Na trgu so pevce dočakala dekleta v narodnih nošah, pevci domačega zbora »La Montanara« ter dinamični predsednik Vittorio Moratti. Kmalu je prispel še avtobus iz Savone in delegacije vseh treh zborov so se odpravile na sprejem na občini, vtem ko so domači pevci pospremili zbor in spremljevalce v 6 km oddaljeni samostan Soliera Aupana.

Slovesnost na občini je bila kratka a pririca. Goste je pozdravil župan Amedeo Boiardi, nato predsednik domačega zbora, ki je s posebno občutnimi besedami pozdravil slovenski zbor ter poudaril, da niti politične niti narodnostne razlike ne smejo ljudi ločevati. Pozval je

KOLESTARSTVO

Kolesarji obsojeni na pravi maraton
Dve zmagi Maertensu, ena Karstensu

Italijan Bellini prevzel vodstvo za gorsko nagrado

BORDEAUX, 14. — Na obletnico zavzetja Bastije, ki je tudi francoski državni praznik so hoteli organizatorji «Toura» nuditi kolesarske prizore čim večjemu številu Francozov. Medtem ko je cela Francija plesala in se zabavala, so kolesarji trudno pritiskali na pedale in dokaj utrjeni prevozili skupno 326 km, ki so bili razdeljeni v tri dele.

Med seboj sta pošteno obračunala sprinterja Maertens in Karstens. Belgijski kolesar je osvojil prva dva dela, Karstens (Niz.) pa tretji.

Edini, ki se je dvakrat oddaljil od strnjene skupine je bil Italijan Bellini, ki pa je računal samo na posebno lestvico po točkah.

Splošna lestvica in na prvih mestih doživela nobene bistvene spremembe.

Vrstni red prvega dela:
1. Maertens (Bel.), ki je 86 km dolgo pot prevozil v 2:34:37" s p.h. 33,373 km na uro
2. Karstens (Niz.)
3. Gavazzi (It.)
4. Vianen (Niz.)
5. Delepine (Fr.) vsi v času zmaganosti.

Vrstni red drugega dela:
1. Maertens (Bel.), ki je 123 km dolgo pot prevozil v 3:27" s p.h. 35,552 km na uro
2. Esclasan (Fr.)

BOKS

Traversaro
za Parlova?

VIESTE, 14. — Traversaro je uspešno ubranil svoj državni naslov polteške boksarske kategorije z zmago proti Janjiliju. Pošteno začel Janjilij ni mogel nadaljevati petega kroga. Traversaro se je izkazal za zelo dinamičnega boksarja, vendar s slabšo obrambo. S to zmago si je Traversaro verjetno zagotovil vlogo izvalca novega evropskega prvaka kategorije Parlova.

AVTOMOBILIZEM

LONDON, 14. — Na dirki «formule 1» za VN Anglije, ki bo v nedeljo v Brands Hatchu bosta nastopili dve žveščici. Vozilo Brabham BT 44 bo vodila Italijanka Lella Lombardi (35 let), avtomobil «Surtees» pa 29-letna Angležinja Diana Galica. Slednja je bila pred leti ena najboljših smučark na svetu.

V Fioranu sta medtem Lauda in Regazzoni opravila zaključne poskuse na svojih «Ferrarijih 312 T2». Tehniki so bili nad voznjaki zadovoljni.

VESTI IZ GORIŠKE

NAMIZNI TENIS

Marko Klanjšček prvi
na turnirju v Pevmi

V teku je tekmovanje članov

V Pevmi je v polnem teku namiznoteniški turnir za domače mladince, ki ga organizira tamkajšnje Prosvetno društvo «Naš prapor» v sodelovanju s športnim združenjem Dom (Gorica).

Turnir se je pričel prejšnji tork in se bo odvijal vse do konca tega tedna.

Prvi dan so nastopili mladinci, to je letniki 1958 in mlajši. V tej kategoriji je bilo vsega skupaj osem udeležencev, ki so se pomerili med seboj po izločilnem sistemu.

Prvo mesto je zasedel M. Klanjšček, ki je v finalni tekmi po borbeni igri strel odpor Karla Mikluža. Omeniti moramo, da je bila finalna tekma te kategorije do sedaj najboljša srečanja.

Tretji pa je bil Franko Sošol. Dobro sta se odrezala tudi najmlajša tekmovalca turnirja David Grinover in Andrej Vogrič, ki veliko obetata pri namiznem tenisu.

Pogledimo si rezultate kategorije mladincev:

Cetrifinalno kolo:
M. Klanjšček - M. Bevcar 2:0
F. Sošol - A. Figelj 2:0
D. Grinover - D. Grinover 2:0
K. Mikluš - A. Vogrič 2:0
Polfinale:

M. Klanjšček - F. Sošol 2:0
K. Mikluš - D. Gabrijele 2:1
Finala za 3. in 4. mesto:
F. Sošol - D. Gabrijele 2:1
Finala za 1. in 2. mesto:
M. Klanjšček - K. Mikluš 2:1

Končna lestvica:
1. Marko Klanjšček
2. Karel Mikluš
3. Franko Sošol
4. Danijel Gabrijele

V članski kategoriji nastopa 12 tekmovalcev, ki so porazdeljeni v dve skupini (A in B). V A skupini nastopajo sledeči igralci: Sergij Jakin, Zdravko Primožič, Rudi Pavšič, Vili Prinčič, Ivan Figelj in Dario Prinčič; v B skupini pa Stanko Radikon, Jože Figelj, David Sossou, Rado Figelj, Niko Bensa in Damjan Klanjšček.

V teh skupinah se tekmovalci pomerijo vsak z vsakim. Prva dva vsake skupine se uvrstita v polfinalni del tekmovanja.

Člani so s tekmovanji tudi že pričeli v tork. Za petek pa se že predvideva finalni del.

Turnir se odvijal vsak večer v prostorih Prosvetne dvorane «Naše prapora» v Pevmi s pričetkom ob 20. uri.

TOUR DE FRANCE

voljni in so vozila takoj pripravili za pot v Anglijo.

Dirka za VN Anglije bo dolga 319,2 km. Dirkači bodo morali prevoziti 76 krogov. Rekord kroga pripada Laudi s časom 1'19"7 na poskusnih voznjaki in 1'21"1 med uradno dirko.

STELVIO, 14. — Med skupnim treningom italijanskih smučarjev so izvedli pregledno tekmovanje v veslanju. Na 350 m dolgi progi s 50 vrati sta G. Thöni in Gros dosegla isti čas 1'0"8. Tretji Senoner je zaostal za 8 desetink, Oberfrank za 1"6, Amplatz pa za 2"3.

Jutri bodo kolesarji prevozili 219 km dolgo pot od St. Foy la Grande do mesta Tulle.

OLIMPIJSKE IGRE

DVA DNI DO OTVORITVE

Verjeten izgon Taiwana
Neenotno stališče Afrike

Prosta pot za LR Kitajsko? - Kritike Fordu

MONTREAL, 14. — Danes pozno popoldne po evropskem času bi morala pasti končna odločitev o usodi Taiwana, samozvani «Kitajski republiki».

Zadeva se je v zadnjih dneh nemarno zapletla. Najprej je kazalo, da so Kanadci ponudili, vest pa je bila prenehalna. Nasprotno. Kanadska vlada, zavedajoč se novega razmerja sil v mednarodnem olimpijskem odboru, je svoje stališče zaostrela in konservativni Killanin se je znašel pred dokaj močno fronto, ki skoraj odraža razmerje sil v OZN. Omemba OZN ni slučajna. Ob zasedanju mednarodnega olimpijskega odbora se že govori o izključitvi Taiwana iz te svetovne športne organizacije. To bi istosodno pomenilo, da bi se LR Kitajsko takoj vključila v svetovni šport in izpolnila velika luknja olimpijskega gibanja.

Tako rešitev je izглеjala danes najbolj verjetna, vezana pa je tudi na velike nevarnosti. Nekaj držav je že napovedalo svoj odstop (Čile, Urugvaj, Peru, Brazilija) če bo Taiwan izločen. Po izjavah predsednika ZDA Forda pa naj bi z odstopom grozilo celo ZDA same.

Ob otvoritvi zasedanja MOK je kanadski premier Trudeau kritiziral nemišljenje Forda v olimpijske zadeve. Killanin je medtem baje tudi izjavil, da se bodo igre na vsak način odvijale. Očitno je spoznal, da je dejansko stanje drugačno od njegovih želja.

Na drugi fronti bojkota se afriške države že niso zedinile o omeni stališča Tanzanije. Uganda in Nigerija sta danes izdali skupno poročilo kjer hvalita odstop Tanzanije, sami pa potrjujejo svojo udeležbo. Baje so določeni afriški krogi skušali pritegniti k svoji stvari tudi črpolite predstavnike ZDA. Rezultati te poteze niso znani. Malo verjetno je, da bo prišel problem morebitne izključitve Nove Zelandije na dnevni red, ker je predstavnik te države v MOK slovesno izjavil, da je Nova Zelandija proti vsaki rasni diskriminaciji.

Iz tabora jugoslovanskih košarkarjev, ki so se na pripravah v ZDA je prišla nič kaj razveseljujoča vest, da se je med treningom resneje poškodoval Vinko Jelovac. Košarkar ljubljanske Olimpije gotovo ne bo mogel nastopiti na olimpijskem turnirju. Obstaja celo nevarnost, da je zapadel rok za prijavo rezervnega igralca.

Zelo intenzivno trenirajo jugoslovanski rokometši, ki branijo olimpijski naslov. Do večera so trenirali dvakrat dnevno, od danes pa bodo vadili po enkrat na dan. Na trening tekmi so Jugoslovani izgubili proti Poljski z rezultatom 27:29. Jugoslovani so bili s tekmo zadovoljni. Predmetne zveze s frontami. Navzlic sovražnikovi upornosti so jugoslovanske vojaške enote energično lomile njihovo obrambo. Tako je NOVJ od 6. februarja do 3. marca uspešno opravila «Mostarsko operacijo»: pregnala je sovražnike iz doline Neretve in dosegla Ivan Sedlo pri Sarajevu; že prej, 19. februarja, pa je osvobodila Travnik.

Jelovac poškodovan

Iz tabora jugoslovanskih košarkarjev, ki so se na pripravah v ZDA je prišla nič kaj razveseljujoča vest, da se je med treningom resneje poškodoval Vinko Jelovac. Košarkar ljubljanske Olimpije gotovo ne bo mogel nastopiti na olimpijskem turnirju. Obstaja celo nevarnost, da je zapadel rok za prijavo rezervnega igralca.

Zelo intenzivno trenirajo jugoslovanski rokometši, ki branijo olimpijski naslov. Do večera so trenirali dvakrat dnevno, od danes pa bodo vadili po enkrat na dan. Na trening tekmi so Jugoslovani izgubili proti Poljski z rezultatom 27:29. Jugoslovani so bili s tekmo zadovoljni. Predmetne zveze s frontami. Navzlic sovražnikovi upornosti so jugoslovanske vojaške enote energično lomile njihovo obrambo. Tako je NOVJ od 6. februarja do 3. marca uspešno opravila «Mostarsko operacijo»: pregnala je sovražnike iz doline Neretve in dosegla Ivan Sedlo pri Sarajevu; že prej, 19. februarja, pa je osvobodila Travnik.

KREPITEV NEMŠKEGA PRITISKA PROTI NOV V SLOVENIJI

V Sloveniji se je v začetku 1945. leta nemško vojaško poveljstvo povsod trudilo, da bi obdržalo oblast nad prometnimi vezmi v frontnem zaledju, vendar mu to ni vedno uspelo. Zato je stalno krepilo svoje in kvisliške vojaške sile, izvajalo z njimi do konca večje in manjše ofenzive ter si zagrizeno prizadevalo, da bi uničilo partizanske enote in potem lahko nemoteno premestilo svoje s front na Madžarskem, v Italijo, Sremu in Dalmaciji na druga področja. Hkrati pa so Nemci nameravali — kot je v svojem govoru v Ljubljani 3. decembra 1944 napovedal visoki komisar Fridrich Rainer — vzpostaviti na slovenskem ozemlju ob Kolpi, na Rajskem in Primorskem utrjeno obrambno fronto.

Območje Stajerske je postalo čedalje bolj neposredno zaledje nemške fronte na Madžarskem, zato so Nemci organizirali 18. februarja proti enotam 4. operativne cone NOVJ obsežno ofenzivo s 4 polki na Mozirskih planinah. Po 27. februarju so uporabili v bojih tudi enote svoje 14. SS-divizije, ki so jo pripeljali iz Slovaške. Dne 18. marca pa so prepeljali dva njena polka na Gorenjsko in ju uporabili tudi v zadnji ofenzivi proti IX. korpusu. Na Dolenjskem so nemške enote, domobranski premični bataljoni in vlasovski polki marca in aprila 1945 stalno stopnjevali pritisk proti enotam VII. korpusa NOVJ, da bi jih

KOŠARKA

Presenetljiva zmaga ekipe Bora
na sobotnem turnirju v Nabrežini

V finalu za tretje mesto je Sokol nudil močan odpor Interju

V soboto je bil v Nabrežini turnir v minibasketu, katerega so se poleg domačega Sokola, ki je turnir organiziral, udeležile še ekipe Interja iz Nabrežine, Bora in Kotelova. Nekoliko nepričakovano je zmagal Bor, saj je za velikega favorita veljal Kotelov. Najboljša tekma, pa je bila prav gotovo finala za 3. mesto, kjer je Inter le s košem razlike premagal Sokol.

IZIDI
1. Polfinale:
Bor — Sokol 42:27 (26:12)
BOR: Bradassi 10, Vassallo 12,

Furlan L. 12, Furlan A., Pertot 8, Vascotto.

SOKOL: Pupis 5, Ušaj 16, Caharija, Devetak 6, Pertot Bogatec, Visintin, Klanjšek, Zbogar.

SODNIK: Kravos.

P. meti: Sokol 1:2, Bor 0:0. Sokolovi predstavniki so se uspešno upirali Borovcem le nekaj minut, nato so popustili, predvsem v obrambi. Tako sta Pertot in Luka Furlan s hitrimi protinapadi stalno večala prednost. V drugem polčasu je bila tekma bolj izenačena, predvsem po zaslugi Ušaja, ki je uspešno metal iz dolge razdalje.

2. Polfinale:
Kotelov — Inter 26:15 (8:9)
KOTELOV: Emili 14, Štoka 2, Starc P., Starc M., Daneu 4, Danieli 4, Košta, Grilanc 2.

INTER: Rosati 2, Giusto, Sette, Furlan 4, Martini I., Martini II., Giacomella, Dudine, Pietrobon 3, Rossini, Catalano 4.

SODNIK: Oblak.

P. meti: Kotelov 0:8, Inter 1:2. Obe ekipi sta začeli izredno slabo, posebno Kotelov. Tako je Inter uspešno celo povesti in prednost obdržati do odmora. V drugem polčasu pa so Kotelovci zelo dobro začeli in si z Emilijem priborili za neslujno prednost, ki je Nabrežinci kaj poštrevnosti niso mogli nadoknaditi.

Finala za 3. mesto:

Inter — Sokol 24:22 (16:4)
SOKOL: Pupis 8, Ušaj 6, Devetak 6, Pertot 2, Bogatec, Vizintin, Klanjšek, Zbogar.

INTER: Rosati 2, Giusto, Sette, Furlan 11, Martini I., Martini II., Giacomella, Dudine 2, Pietrobon 6, Rossini, Catalano 3.

SODNIK: Zerial.

P. meti Sokol 2:2, Inter 2:8.

Tekma se je začela skoraj tragikno za mlade Sokolovce (ki so nastopili, razen Pupisa, samo z igralci, ki so dve leti mlajši od norme). Inter je namreč nihal koš za kos, medtem ko slovenskim predstavnikom ni šlo in ni šlo. Popolnoma obratno sliko pa smo imeli v drugem polčasu. Sokolu je uspelo skoraj nemogoče: povedli so s točko

NOGOMET

Petrović na Korziko

BASTIA, 14. — Vratar jugoslovanske nogometne reprezentance je podpisal triletno pogodbo s klubom S.C. Bastia na Korziki. Bastia igra v prvi francoski ligi. V ekipi je do sedaj igral tudi napadalec Džajić, ki je tudi obnovil pogodbo za tri leta.

SAH

Nervozni Ljubojević

BEOGRAD, 14. — Šahovski vele mojster Minić, ki je bil sekundant Ljubojevića na mednarodnem turnirju v Manli je ob povratku v domovino izjavil, da je Ljubojević igral zelo nervozno in da je ponudil remije ko je bilo še mogoče igrati za zmago.

Po mnenju Minića, je na Ljubojevića negativno vplivala vloga favorita, ki je nanj izvajala dodaten psihološki pritisk.

Medtem so Sovjeti ugodno ocenili igranje Brazilca Mecklinga in ga uvrstili med resne kandidate za dvojbo za svetovni naslov.

OBVESTILA

Tajništvo ZSSD obvešča vse udeležence odbojarskega tečaja v Rovinju, da bo odhod v nedeljo, 18. t.m. Vse tečajnice naj se zberejo ob 7.15 na pomorski postaji, od koder bodo odpotovali z ladjo «Edras».

Vsa društva, ki bodo poslala svoje članice na tečaj, naj dajo na vsaki dve tečajnici najmanj po eno žogo. Udeležence naj prinesejo tudi opremo za kopanje in trenažerje (hlače, copate, majice, nogavice, trenirke in ščinkice za kolena). Vse ostalo dobijo v taboru (posteljnino in pribor). Za tiste, ki nimajo skupnega potnega lista, pa pripravimo, da ne pozabijo osebnih dokumentov, oz. potnega lista.

Za starše, ki bi želeli priti na obisk (obiski so dovoljeni samo ob nedeljah, če ni kaj julijca) ali pa pisati, je naslov naslednji: Tabor vojske šole za telesno kulturo — Rovinj 52210 — Jugoslavija.

Dobrota združenje Mladost iz Škofljice vabijo vabi vse občane, da se udeležijo občnega zbora društva, ki bo v prostorih PD Jezero, danes 15. julija ob 20.30.

Jugoslovani Vinko Galušić bo v Montrealu nastopil v hoji na 20 km. Pred dvema letoma je bil na evropskem prvenstvu v Rimu dokaj presenetljivo osmi. Od njegovega olimpijskega nastopa se pričakuje približno enaka uvrstitev

KONEC SEZONE ZA MINIBASKET

razlike. Nato pa je Inter s Furlanom najprej izenačil in potem tudi povedel. Sokolovi predstavniki so še dvakrat imeli priložnost, da izenačijo, vendar je niso izkoristili.

Finala za 1. mesto:
Bor — Kotelov 32:12 (14:1)
BOR: Bradassi 10, Vassallo 13, Furlan L. 1, Furlan A., Pertot 8, Vascotto.

KOTELOV: Emili 6, Štoka, Starc P. 1, Starc M. 2, Daneu 3, Danieli 4, Košta, Grilanc.

SODNIK: Kravos.

P. meti: Bor 8:16, Kotelov 2:8.

Pet osebnih napak: Štoka, Starc M. in Furlan.

Finalna tekma je bila proti vsa kemu pričakovanju pravi monolog Borovcev, ki so vodili od začetka do konca tekme. Predvsem presenečilo izredno visok pasiv, ki ga je utrpel Kotelov. Dejstvo je, da so Kotelovci zaigrali slabo, vendar je treba priznati, da so Borovci zaigrali res dobro. Najbolj zanesljiva sta v tej tekmi bila Borova centra Vassallo in Bradassi, medtem ko so pri Kotelovu vsi zatajili.

S tem turnirjem se je torej končala letošnja košarkarska sezona. Igralci pa ne bodo imeli veliko počitka, saj bo večina ekip pričela z rednimi treningi že septembra.

MARKO

ODBOJKA

Italiji dodatni set

MONTREAL, 14. — V prvi trening tekmi je odbojarska reprezentanca Italije igrala proti češkoslovski. Italijani so prve tri sete izgubili s 13:15, 11:15 in 11:15. Ker je šlo za trening sta obe ekipi odigrali še en set. Tu so s 15:7 zmagali Italijani.

Jutri in jutrišnjem bo Italija igrala proti Poljski.

Poleg glavnega trenerja Anderlini skrbí za priprave italijanske odbojarske olimpijske reprezentance tudi bivši Borov odbojkar prof. Pavlica.

SAH

Nervozni Ljubojević

BEOGRAD, 14. — Šahovski vele mojster Minić, ki je bil sekundant Ljubojevića na mednarodnem turnirju v Manli je ob povratku v domovino izjavil, da je Ljubojević igral zelo nervozno in da je ponudil remije ko je bilo še mogoče igrati za zmago.

Po mnenju Minića, je na Ljubojevića negativno vplivala vloga favorita, ki je nanj izvajala dodaten psihološki pritisk.

Medtem so Sovjeti ugodno ocenili igranje Brazilca Mecklinga in ga uvrstili med resne kandidate za dvojbo za svetovni naslov.

OBVESTILA

Tajništvo ZSSD obvešča vse udeležence odbojarskega tečaja v Rovinju, da bo odhod v nedeljo, 18. t.m. Vse tečajnice naj se zberejo ob 7.15 na pomorski postaji, od koder bodo odpotovali z ladjo «Edras».

Vsa društva, ki bodo poslala svoje članice na tečaj, naj dajo na vsaki dve tečajnici najmanj po eno žogo. Udeležence naj prinesejo tudi opremo za kopanje in trenažerje (hlače, copate, majice, nogavice, trenirke in ščinkice za kolena). Vse ostalo dobijo v taboru (posteljnino in pribor). Za tiste, ki nimajo skupnega potnega lista, pa pripravimo, da ne pozabijo osebnih dokumentov, oz. potnega lista.

Za starše, ki bi želeli priti na obisk (obiski so dovoljeni samo ob nedeljah, če ni kaj julijca) ali pa pisati, je naslov naslednji: Tabor vojske šole za telesno kulturo — Rovinj 52210 — Jugoslavija.

Dobrota združenje Mladost iz Škofljice vabijo vabi vse občane, da se udeležijo občnega zbora društva, ki bo v prostorih PD Jezero, danes 15. julija ob 20.30.

Jugoslovani Vinko Galušić bo v Montrealu nastopil v hoji na 20 km. Pred dvema letoma je bil na evropskem prvenstvu v Rimu dokaj presenetljivo osmi. Od njegovega olimpijskega nastopa se pričakuje približno enaka uvrstitev

Iz planinskega sveta

V soboto, 10. julija ob 14. uri so se naši člani SPD Gorica, ljubitelji gorskega sveta, odpeljali z lastnimi sredstvi po Šoški dolini do prelepe Trente in od tu je mahnil peš po mnogih serpentinah do Pogačnikovega doma z nadmorsko višino 2052. Pot je zelo zanimiva pa tudi dolga. Na vsakem ovinku se ti odpre nov svet z naravno lepoto s šumom Belega potoka v dolini. Ko prišpješ v že kameniti gorski svet do korita z izvirkom studenčnice pri kateri se osvežiš, se ti prikaže na vrhu grčka ponosno «Pogačnikov dom», še pol urice in stopiš pred zašeleno planinsko postojanko. Utrjeni planinci so prispeli v dom, ki je bil že ves zaseden tudi glede prenočišča. Tu smo se srečali z znanim predsednikom in planinci PD Radovljica in Tržica.

Pogačnikov dom se dviga vrh Grive na spodnjem robu potoka na zeleni kopici vseprek posejani s planinkami in drugim gorskim cvetjem.

Dom je bil zgrajen leta 1951 in je dobil ime po zaslužnem podpredsedniku ter načelniku gospodarske komisije Planinske zveze Slovenije Jožetu Pogačniku, ki se je na poti k otvoritvi 7. oktobra istega leta smrtno ponesrečil onkraj Razora na podelenem poboju nad Mince.

Izredno visok pasiv, ki ga je utrpel Kotelov. Dejstvo je, da so Kotelovci zaigrali slabo, vendar je treba priznati, da so Borovci zaigrali res dobro. Najbolj zanesljiva sta v tej tekmi bila Borova centra Vassallo in Bradassi, medtem ko so pri Kotelovu vsi zatajili.

S tem turnirjem se je torej končala letošnja košarkarska sezona. Igralci pa ne bodo imeli veliko počitka, saj bo večina ekip pričela z rednimi treningi že septembra.

MARKO

ODBOJKA

Italiji dodatni set

MONTREAL, 14. — V prvi trening tekmi je odbojarska reprezentanca Italije igrala proti češkoslovski. Italijani so prve tri sete izgubili s 13:15, 11:15 in 11:15. Ker je šlo za trening sta obe ekipi odigrali še en set. Tu so s 15:7 zmagali Italijani.

Jutri in jutrišnjem bo Italija igrala proti Poljski.

Poleg glavnega trenerja Anderlini skrbí za priprave italijanske odbojarske olimpijske reprezentance tudi bivši Borov odbojkar prof. Pavlica.

SAH

Nervozni Ljubojević

BEOGRAD, 14. — Šahovski vele mojster Minić, ki je bil sekundant Ljubojevića na mednarodnem turnirju v Manli je ob povratku v domovino izjavil, da je Ljubojević igral zelo nervozno in da je ponudil remije ko je bilo še mogoče igrati za zmago.

Po mnenju Minića, je na Ljubojevića negativno vplivala vloga favorita, ki je nanj izvajala dodaten psihološki pritisk.

Medtem so Sovjeti ugodno ocenili igranje Brazilca Mecklinga in ga uvrstili med resne kandidate za dvojbo za svetovni naslov.

OBVESTILA

Tajništvo ZSSD obvešča vse udeležence odbojarskega tečaja v Rovinju, da bo odhod v nedeljo, 18. t.m. Vse tečajnice naj se zberejo ob 7.15 na pomorski postaji, od koder bodo odpotovali z ladjo «Edras».

Vsa društva, ki bodo poslala svoje članice na tečaj, naj dajo na vsaki dve tečajnici najmanj po eno žogo. Udeležence naj prinesejo tudi opremo za kopanje in trenažerje (hlače, copate, majice, nogavice, trenirke in ščinkice za kolena). Vse ostalo dobijo v taboru (posteljnino in pribor). Za tiste, ki nimajo skupnega potnega lista, pa pripravimo, da ne pozabijo osebnih dokumentov, oz. potnega lista.

Za starše, ki bi želeli priti na obisk (obiski so dovoljeni samo ob nedeljah, če ni kaj julijca) ali pa pisati, je naslov naslednji: Tabor vojske šole za

ZAVZETI NAPORI ZA REŠITEV LIBANONSKE KRIZE

Jutri v Damasku pogovori med Arafatom in Asadom

Leaderja palestinskega odporiškega gibanja bo spremljal libijski ministrski predsednik - Sirski umik iz Sayde ob bojih pri Baalbeku

BEJRUT, 14. — Iz dobro obveščenih krogov napredne libanonske muslimanske organizacije je se zvečelo, da bo leader organizacije za osvoboditev Palestine (PLO) Jaser Arafat prisel po jutrišnjem v Damask. Spremljal ga bo libijski ministrski predsednik Zalud.

Iz istih virov se je zvečelo tudi, da je bil Arafatov obisk v Siriji sklenjen na sestanku med voditeljem palestinskega odbora in Zaludom, do katerega je prišlo danes popoldne v Bejrutu. Arafat je zadnjič obiskal Damask pred 17. majem, dan ko je prišlo do krepke intervencije sirskih sil v Libanonu.

Zalud je prisel danes popoldne v libanonsko glavno mesto. Po vseh iz palestinskih krogov je prinesel s seboj nov sirski načrt za poboto organizacije PLO s sirskimi voditelji. V libanonskih političnih krogih pristavljajo še, da se bo libijski ministrski predsednik sestal jutri z maronitskimi (katoliškimi) voditelji. Gre za politične struje, ki so združene v «Kfurski fronti», kjer je danes sedež predsedništva libanonske republike.

K tej vesti je treba dodati še, da

se je sirski predsednik Asad sestal davi z delegacijo libanonske fronte (desničarski kristjani), ki je že prejšnjo nedeljo prispela na obisk v Damask. Po vseh iz sirskih krogov naj bi Sirija in libanonska fronta sklenili, da bosta okreplili svojo dejavnost ter svoje stike na vseh ravneh ter koordinirali dejavnosti. Obe stranki naj bi se nadalje zmenili, da se napravi vse kar je v njih moč, da bi prišlo čimprej do rešitve libanonske krize in da bi se našla rešitev, ki bi napravila konec vojni ter vzpostavila mir v najkrajšem času.

Delegacija libanonske fronte se stavlja biviš minister za zunanje zadeve Lucien Daddah ter predstavniki libanonskih falangistov (Pierre Gemayel) ter nacionalno liberalne stranke (Camille Chamun). Vest, ki smo jih doslej navedli jasno kažejo v kakšni smeri gre politična akcija sirskih krogov. Ta akcija pa je v določeni smeri tudi v skladu s sklepi, ki so jih dosledno zunanji ministri arabskih držav na kairski konferenci. Pravzaprav kairska konferenca ni prinesla nič novega, saj je dokazala le, da

rabski svet in njegovi odgovorni voditelji ne morejo sprejeti nobenega bolj zavzetega sklepa, ker bi sicer povzročili popoln razkol med dvema arabskima blokoma: blok zmernih sil in blok levicarjev, ki neče puščati v nobenem primeru. Prav zato so na kairski konferenci sprejeli le nekaj splošnih sklepov, ki se tičejo nujnosti prenehanja sovražnosti v Libanonu ter podpore Palestincem.

Ustanovili so tudi poseben odbor, ki naj bi skrbel za poravnavo med Libanoni samimi. Na konferenci se je Sirija odločno uprla, da bi se govorilo o vprašanju njene vojaške navzočnosti v Libanonu (še danes se je zvečelo, da je baje več kot tisoč sirskih vojakov in več tankov vkorakalo na libanonsko ozemlje). Egipt in nekatere druge arabske države pa so se odločno uprle, da bi bila Sirija glavni posrednik za urejevanje libanonskih zadev, se pravi odnosov med PLO na eni strani ter Libanoni na drugi.

Morda najbolj otipljiv rezultat kairske konference je v tem, da bodo arabske države začele pošiljati pomoč Libanonu v hrani in zdravilih. Ta bodo pošiljali preko mednarodnega Rdečega križa. Saudska Arabija pa se je obvezala, da bo dobavljala Libanonu petroleje.

V tem okviru je treba obravnava vse zadnje pobude v raznih arabskih državah, kakor tudi delovanje same organizacije za osvoboditev Palestine. Njen položaj ni danes ravno najboljši. V samih vrstah muslimanskih naprednih političnih krogov v Libanonu (Džumbal in drugi) je čutili, da ti nečajo povezati usode muslimanskega prebivalstva v Libanonu izključno z usodo palestinskega odporiškega gibanja. Zato povsod prevladuje vtis, da bo prišlo glede palestinske organizacije do pomembnih sprememb. Nekateri celo pravijo, da bodo prav Palestinci edine žrtve teh dogajanj.

Danes se je zvečelo, da se Sirci umikajo iz Sayde in iz nekaterih drugih krajev v Libanonu. Ta umik je povezan z nedavnim sporazumom med arabskimi državami. Na drugi strani pa divjajo še vedno hudi boji v okolici Baalbeke ter še posebej pri palestinskem beguncem taborišču v Tal Zaataru. Pri vseh teh bojih več ali manj sodelujejo sirske čete skupaj z falangisti. Prav zato v levicarskih krogih izražajo dvom glede pripravljenosti Sirije, da umakne svoje oborožene sile iz Libanona. Morda pa je prav s tem dvomi treba povezati tudi Zaludov obisk v Damasku in sedaj tudi v Bejrutu.

Nasilje v Argentini
BUENOS AIRES, 14. — V Argentini so ustrelili bivšega peronističnega poslanca Luisa Rizza Patrona. Njegovo truplo so dobili v mestu Metan, kakih 1.500 kilometrov severno od Buenos Airesa, ustrelili pa so ga s 40 strelci iz brzostrelke. Vojaške oblasti poročajo tudi, da sta v spopadu z varnostnimi silami padla Juan Carlos Aguirre in Margarita Azize Weiss, ki naj bi bila levicarska skrajneža.

Diplomska napetost med Ugando in Anglijo

LONDON, 14. — Angleški ministrski predsednik Callaghan, zunanji minister Crossland in visoki angleški komisar (veleposlanik) v Kampali so se danes pogovarjali o vprašanju angleških državljanskih v Ugandi. Teh je v afriški državi kakih 500 ter so povečini protestantsko in katoliško učno osebje v u-gandskih šolah.

Obstaja namreč nevarnost, da bo Idi Amin prekinil diplomatske stike z Londonom zaradi nedavnih dogodkov pri Entebbeju. Več včeraj je ugandske oblasti izgnale iz Ugande drugega tajnika angleškega veleposlaništva Petera Chandleya, ker je ta izjavil, da je videl 75-letno angleško državljanko Doro Clohe se potem ko naj bi se po trditvah u-gandskih oblasti že vrnila iz bolnišnice na letališče pri Entebbeju. Kot je znano, Izraelci zanikajo, da je bila Blochova med teci.

Včeraj je Idi Amin prikrilo zagrozil, da bo izgnal iz Ugande tudi angleškega namestnika visokega komisarja Jamesa Horocksa. Tudi nevolucionarni svet je ponovil isto grožnjo.

O STANJU NA PODROČJU, KI GA JE PRIZADEL POTRES

Predsednik Aldo Moro sprejel Zamberlettija in Comellija

Nujni takojšnji posegi vlade za obnovitev porušenih domov in delovnih obratov

RIM, 14. — Predsednik vlade Moro je sprejel danes v palači Cossiga notranjega ministra Cossiga, običnega vladnega komisarja za področje, ki ga je prizadel potres Zamberlettija in pa predsednika deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Comellija. V tiskovnem sporočilu, ki ga je objavilo predsedstvo vlade o pogovoru je rečeno, da je Cossiga poročal o splošnem položaju v Furlaniji - Juljski krajini, nakar je Zamberletti govoril o svojih posegih v funkciji vladnega komisarja in prvi fazi reševalnih akcij.

Predsednik deželnega odbora Furlanije - Juljske krajine Comelli je orisal zakonodajno dejavnost deželnega sveta, ki je v mnogocem dopolnila določila določbe državnega zakona št. 336 ter nekatere načrte, ki jih je uresničujeval. Orisal je tudi, katere so smernice, ki si jih je začela dežela in pa pobude, ki jih je sprejela, da bi rešila najbolj pereča vprašanja, kot so npr. položaj tistih, ki so ostali brez strehe nad glavo in ki jim je treba čimprej zagotoviti ustrezno zavetisti. Prav tako je nujno ponovno usposobiti industrijske in druge delovne obrate za obnovitev njihove dejavnosti. Comelli je poudaril potrebo, da vlada upošteva potrebo po takojšnjih finančnih posegih, ki

so potrebni za obnovitev Furlanije in drugih prizadetih področij.

Predsednik vlade Aldo Moro je vzel na znanje dejstvo, da je poseben vladni komisar Zamberletti v bistvu zaključil svojo vlogo v prizadetih področjih in je napovedal, da bodo kmalu sprejeti ukrepi, s katerim bo rešen svoj sedanji dolžnost. Moro je podtajnik Zamberlettija izrazil priznanje vlade za njegovo dosedajšo dejavnost, pri kateri so učinkovito sodelovale tudi družbene in vojaške sile, ki so bile izrednega pomena pri reševanju akcij. Moro je potem izrazil priznanje tudi predsedniku deželnega odbora Furlanije - Juljske krajine, katere posebne ustanove so se, trdi predsednik vlade, uspešno spopadle z naravno katastrofo in njenimi posledicami. Moro je Comelliju izrazil tudi zaupanje vlade v zmožnost dežele, da se spopade z velikimi vprašanji, ki jih postavlja obnovitev. K obnovitvi, pravi predsednik vlade, bo prispevala tudi odločna želja furlanskega ljudstva, ki je znano po svojih zmožnostih in iniciativnosti.

Moro je zagotovil predsedniku deželnega odbora Furlanije Juljske krajine, da bosta prefekta v Vidnu in Pordenonu še v naprej nudila svojo pomoč in da bosta koordinirala dejavnost vladnih organov.

TRŽASKI DNEVNIK

Sklepi o preureditvi ladjevja «Finnmare»

Včeraj so na ministrstvu za trgovino momarito v Rimu razpravljali o preureditvi vsedržavnega ladjevja skupine Finnare. Med sklepi, ki zadevajo tržaško pristanišče in tržaško gospodarstvo, naj omenimo, da bo motorna ladja družbe Italia «Cristoforo Colombo» plula vse do decembra prihodnjega leta. Kar za deva potniški ladji Tržaškega Lloydja (Guglielmo Marconi) so sklenili, da ju bodo preuredili ter ju namenili križarjenjem v Karibskem morju in potovanjem o-toli sveta.

Obsodba zaradi žalitve policije in sodstva

Tržaško porotno sodišče je včeraj obsodilo pogojno in brez vpisa v kazenski list na 4 mesece zapora 27-letno Tržacanko Claro Germani, ki je bila obtožena, da je 26. februarja 1972 pred tržaško kevestro sodelovala pri anarhistični manifestaciji pred tržaško kevestro in skandalna žaliva gesla za policijo in za sodstvo. Zasad istega dogodka št. 4 bila predčasno obsojena je mlada anarhistka Venza in Crismani; tedaj so odločili razpravo proti Germaniji, ki se zaradi bolezni ni mogla predstaviti sodišču.

ZASKRBLJUJOČI PODATKI O DRAGINJI

GORICA «NAJDRAŽJE» MESTO V NAŠI DEŽELI

Najbolj so narasle cene prehrane in oblačil

Gorica je mesto v Furlaniji - Juljski krajini, kjer je med februarjem in marcem najbolj narasla draginja in to v vrednosti 31 odst., kar je en odstotek več kot v državnem merilu. Nad povprečno normo je ta narasla tudi v Trstu pod njo pa stoji Pordenon in Videm. Tako povprečje cen je v Italiji zabeležili samo v letu 1974 in to oktobra, ko je draginja dosegla 2,1 odst. povska, mesečno pa ni nikoli presegla 1,5 odst. povska. Zatorej se februarjski in marčni povski dosegli inflacijske stanje, ki so ga zabeležili samo pred dvema letoma. To je najbolj razvidno, če primerjamo povške v prvih treh mesecih tega leta s povški v istem obdobju prejšnjega leta, ko se je draginja na državni ravni povpelela od 2,5 odst. do 4,8 odst. Stroški za hrano so v Trstu narasli za 3,2 odst., v Gorici za 3,24 odst., v Pordenonu za 4,8 odst. in samo v Vidnu za 1,7 odst. kar je pod državno normo. Cene oblačil so v naši deželi narasle povprečno za 2,3 odst., kar predstavlja najmanjši povšek od oktobra 1975. Električna energija in gorivo kažeta tudi nekaj povškov, ki pa se ne oddaljujejo od normalnih, kakor tudi ne stroški za stanovanja, ki odražajo v Furlaniji - Juljski krajini državno stanje. Razne do-brine in usluge so dosegle povšek 2,2 odst., kar je kotvorovalo predvsem povšanje cen bencina, a vseeno postavljajo našo deželo pod državno normo. V naslednjih vrsticah so podani povški v odstotkih draginje v posameznih mestih naše dežele:

Oblacla — Trst 5,2; Videm 3; Pordenon 2,1; Gorica 3,9.
Hrana — Trst 4,4; Videm 4,4; Pordenon 4,2; Gorica 9,1.
Elektrika in gorivo — Trst 0,5; Videm 3,7; Gorica 3,3.
Stanovanja — Videm 2,2; Gorica 1,1; Pordenon 1,1.
Usluge — Videm 7,2; Gorica 7,2; Pordenon 4,8.
Povški vedno v odstotkih v državnem merilu pa so dosegli naslednje vrednosti:
hrana 5,5; oblačila 3,6; elektrika in gorivo 2,1; stanovanja 1,7; usluge 5,1.

Zaključena posvetovanja med strokovnjaki EGS in deželno delegacijo

Včeraj popoldne so se na odborstvu za načrtovanje in proračun zaključila posvetovanja med skupno izvedencev Evropske gospodarske skupnosti in deželno delegacijo glede uporabe finančnih sredstev, ki jih je EGS namenila našim deželi za obnovo področja, ki jih je prizadel potres. Kot smo že poročali, bo posredovala EGS deželni upravi 28 milijard lir za popravila kmetijskih struktur in 9 milijard in pol za obnovo gospodarskih struktur. Poleg tega bo prisločila deželi na pomoč tudi Evropska skupnost za premož in jeklo. Njenih 11 milijard lir bodo razdelili med družinami prizadetih delavcev železarske stroke in za obnovo železarske panoge.

Posvetovanjem med delegacijama Evropske gospodarske skupnosti in naše dežele so se večeraj udeležili tudi predsedniki gorskih skupnosti. V treh posebnih komisijah so razpravljali o nujnih ukrepih, ki jih bo morala dežela sprejeti na področju industrijske infrastrukture, javnih del in kmetijstva. Govorilo se je tudi o popravilih in ojačenju vodovodnega omrežja v Furlaniji. V zvezi s tem bo morala dežela čimprej pripraviti načrt za preureditev vodovoda Friuli Centrale na območju 26 občin Furlanije. V to območje so vključene tudi občine Nadiških dolin in Če-

NA FESTIVALU NASTVENE FANTASTIKE

Včeraj zanimiv romunski film

Na sporedu tudi kratki film Poljaka Borowczyka

Tržaški festival znanstvenofantastičnega filma nam je sinoči prikazal en sam celovečerni film. Gre za romunsko delo «Hyperion» režiserja Mircea Verou. Ni pravzaprav znanstvenofantastični film, temveč zgodba o usadkanjih obsesijah ženske, ki si zamišlja čudna doživetja in v katerih se lahko zasledi mitološka komponenta.

Poleg tega celovečernega filma so bila na sporedu tri kratkometražna oz. srednjemetražna dela. Pričakovali so predvsem kratki film poljskega režiserja Waleriana Borowczyka «L'escargot de Venus» (Venusin polj), Borowczyk se je izkazal predvsem v Franciji, kjer je režiral filme erotičnega značaja kot «La bestia» ali «Racconti immorali». Tudi ta kratki film, prav tako narejen v Franciji, potrjuje režiserjevo fantastično zanimanje do erotike.

Ameriški polurni film Paula Gaya «Aphasia» je zanimivo zaradi obnavljanja undergroundskega filma izrazu. Holandski polurni film Tholena Toma «Picked Love» (Ljubezem v špirtu) pa temelji na

zabavnem obravnavanju zgodbe s fantastičnimi prvini.

Prikazanih je bilo tudi nekaj kratkih filmov izven konkurence, kot belgijsko delo Francisa de Laveleya «La disparition» in kanadsko delo Roberta Bergmana «The Palace of the Gods» (Palača bogov). Nekaj zanimivega je bilo v avstrijskem delu Karin Brandauerjeve «Der Vampir der aus der U-bahn kam» (Vampir, ki je prišel iz metroja), naivno izdelana paradija vampirizma.

V retrospektivi «Fant'italia» smo gledali film Roberta Polsellija «L'amente del vampiro» (1960), marsikje nehoti zabavno delo, ki pa kljub temu vsebuje nekaj izvirnih variant vampirističnega motiva, predvsem pa se v nekaterih delih funkcionalno poslužuje stereotipov žanra. Film je vsekakor boljši od drugih serijskih italijanskih proizvodov, kakoršen je Piera Regnolia «L'ultima preda del vampiro», film naslednjega leta, ki smo ga imeli priložnost gledati v selekcijskih projekcijah za to retrospektivo. Splošno se opozoriti, da je bil Regnoli že scenarist Fredove mojstrovine «L'vampir», o kateri smo pisali včeraj; kar lahko potrdi dejstvo (ki velja tudi za Polsellijev film), da poznanje žanrskih stereotipov še ne pomeni obvladane filmskega značaja fantastike.

Veliko presenečenje v retrospektivi pa je film Giorgia Ferronij, «Il mulino delle donne di pietra» (1960), ki je na nivoju najboljših italijanskih filmov. Čudovita barvna fotografija, posrečena uporaba lepih igralcev, kot so Scilla Gabel, Dany Carrel, Liana Orfei, mojstrsko ritmirana režija se združujejo v filmu, ki smo ga zelo radi gledali.

Druga retrospektiva, posvečena začetkom fantastičnega filma, je zaključila pregled opusa Georgesa Méliésa, katerega smo gledali nekaj filmov od leta 1902 do 1912. Méliésova fantastika je v samem filmskem izrazu, saj je vsaka prva filma manipulirana. Lahko rečemo, da se v njegovih poznejših filmih ta značilnost še poudari, kot nam je dokazal zadnji film na sporedu, iznajdljivi «A la conquête du

PO PREGOVORU «OBLEKA NE NAREDI ČLOVEKA»

ZAPLENJENIH 210 PAROV HLAČ Z OZNAKO TOVARNE «FIORUCCI»

Tržaškim trgovcem jih je prodal neki tovarnar iz Neaplja kot originalno blago, po nenavadno visoki ceni, čeprav so veljale le nekaj tisočakov

«Fiorucci» je ena najbolj znanih italijanskih tovarn oblačil iz platna «jeans», predvsem hlače. Fiorucci je v oblačila so lepo «krojena, blago je znatno boljše od podobnih izdelkov drugih tovarn, temu primerno pa je tudi cena: 19.500 lir za par hlač, tako vsaj priporoča tovarna trgovcem. V našem mestu je mogoče originalne Fiorucci je hlače kupiti le v neki trgovini v Ul. Roma.

Dobri posli tovarne Fiorucci so očitno spodbudili običajne nepravilne, ki so takoj našli pot, po kateri lahko pridejo do lahkega služka. Neka neapelska tovarna je namreč začela izdelovati hlače jeans, ki veljajo na prostem trgu nekaj tisočakov lir; tem je prišla oznaka Fiorucci je tovarne in cena je takoj poskočila: nekaj čez 10000 lir na deželo, na drobno pa skoraj dvakrat toliko.

V torek je prišel v Trst pravi zastopnik Fiorucci je Maurizio Romagnoli in javil karabinjerjem, da tudi v našem mestu prodajajo hlače s ponarejeno značko. Včeraj so tako zaplenili 210 parov hlač, ki so bile napredaj na stičih stojnicah pred železniško postajo na Trgu Libertà in v dveh velikih trgovinah v mestnem središču. Kot kaže, so trgovci v dobri veri blago dežjansko kupili za originalno. Romagnoli pa je takoj prepoznal izdelek neapelske tovarne, saj se od pravih Fiorucci jev hlač razlikuje po blagu, etiketi, gumbih in predvsem po kroju.

Preiskavo nadaljujejo tržaški karabinjerji; tovarnjari, ki jih niso še identifikirali, so osumljeni sleparije in poneverbe tovarniških oznak.

Na državnem tehničnem zavodu «Carli» vspejujejo za trgovsko stroko, odsek za trgovstvo, zunanjo trgovino in tečaj za programatorje ter za stroko za podjetniške izvedence in stroko za tuje jezike, poleg tega dopisnike za tuje jezike, poleg tega pa tudi na večerne tečaje upravne odseka trgovske stroke za delavce študente. Vpisujejo v tajništvo šole vsak dan od 10.30 do 11.30 do 24. julija.

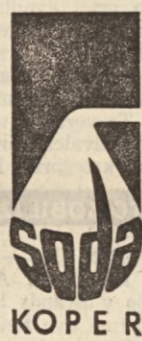
Včeraj zjutraj potresni sunek

Tržaški geofizikalni observatorij je včeraj zjutraj približno ob 7.40 za beležil potresni sunek, ki je dosegel sedmo stopnjo Mercallijeve lestvice. Potresni sunek, ki je imel svoj epicenter pri Moggiu Udinese, so razločno zaznali po vsej Furlaniji, ne

Izjave predsednika dežele po srečanju z Morom

Predsednik deželnega odbora Comelli je v odgovoru časnikarjem po srečanju s predsednikom vlade Morom izjavil, da je pregled govoriti o nezaupanju, čeprav se dežela zaveda dramatičnosti položaja. Temu primerno je dežela uskladila svoje zakonodajno delo, da prepreči izseljevanje. Spomnil je prisotne na zakone za popravilo poškodovanih stanovanj in za pozitivne produktivne dejavnosti. Denar, ki je bil nakazan, pa ne zadošča, zato je predsedniku vlade podčrtal potrebo, da nova vlada upošteva prednost tega problema. V nadaljevanju je orisal deželni načrt, ki naj zagotovi prizadetemu prebivalstvu dostojno bivališče v montažnih hišah. Končno je odločno zavrnil podtikanja raznih dnevnikov o nepravilnostih deželnih posegov; v odgovor na ta natelevanja je dežela pripravljena tudi pravno postopati.

S. G.



PODJETJE
ZA PROIZVODNJO
IN PREDELAVO
PRALNIH
IN ČISTILNIH
SREDSTEV
LJUBLJANSKA C. 13

Dietični sladkor

sionon
sladilo za diabetike

sladilo za diabetike

za vitkost
pravilna
prehrana

200 g
Netto
sionon

priročilen iz na soncu dozorelo konvice

PO LICENCI BAYER

PREHRAMBENA INDUSTRIJA PORTOROŽ



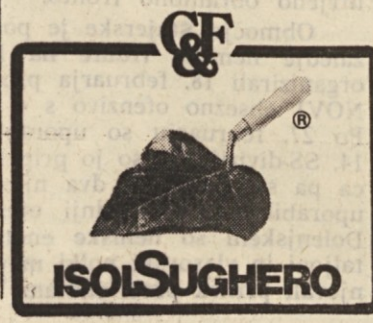
TRST - TRADICIONALNO POHISTVO
TEL. 37-838

TRST - UL. S. LAZZARO 1 - TEL. 37-838

CORSO ITALIA

baby shop

dopust od 12. do 26. 7.



Mali oglasi

UDOBNO STANOVANJE zvočno izolirano, termično zaščiteno z IsolSughero. Vam zagotavlja največje udobje. IsolSughero ideja narave nudi rešitev za sožitje «stena ob steni». Tel. (040) 820182 / 3.

STANOVANJA
veljajo več časa so termično in zvočno zaščitena
ISOLSUGHERO
prirodna izolacija za življenje «stena ob steni»
G. M. Colombin & figlio SpA
Trst — Tel. (040) 820182/3

GENOVA, 14. — Policia je v Genovi aretirala 49-letnega Eugenia Sacca enega najbolj znanih italijanskih